

Povstalec N°2

Studentský časopis Vysoké školy kreativní komunikace

11
'20

*„Září, říjen, listopad,
že by tu byl podzim?“*

*Ano, ale také i období prevence rakoviny prsu,
varlat a prostaty. Nezapomínejte na prevenci,
nejenom na tu koronavirovou.“*

*Lucie Novotná
autorka titulní fotografie*

Ahoj čtenářko, ahoj čtenáři!

Srdečně Tě vítám u čtení dalšího čísla školního časopisu Povstalec N2. Tohle číslo je pro mě speciální. Je totiž tím posledním, které vznikne pod mou záštitou. A věř, že se mi nepíše s lehkým srdcem.

Má-li se skutečně jednat o to poslední číslo, které společně vydáme, rozhodla jsem se Vám ho společně s celou redakcí pořádně napěchovat spoustou zajímavých článků!

Tradičně jsme do Povstalce N2 napsali recenze. Tentokrát si můžeš přečíst o baletním ztvárnění Kafkova Procesu, seriálu The Great nebo o Neviditelné výstavě. Také jsme se rozhodli Ti ukázat, jak to chodí u nás v redakci. Můžeš si přečíst o tom, kdo co dělá a pokud se bojíš přidat do redakčního týmu, určitě zjistíš, že se není čeho obávat.

Královna Ševele II. tentokrát okomentovala posttraumatický stres způsobený státní zkouškou a ani my ostatní jsme nelenili a oslovili jsme zajímavé osobnosti s nabídkou rozhovoru. Vyzpovídali jsme studentku Divišku Štefflovou a holky z projektu Červená propiska. Určitě se na rozhovor s korektorkami Karlou a Sabinou podívejte. Jejich znalosti se budou hodit nejen literátům.

Kdybych měla z celého čísla vybrat jeden text, který ve mně něco zanechal, bylo by to Slovo od rektora VŠKK Dušana Pavlů. Tímto panu rektorovi děkuji.

A děkuji i celé VŠKK, včetně vedení, vyučujících i studentů za to, že mi den co den po dobu studia na škole dokazovali, že stát se součástí VŠKK bylo tenkrát, když jsem nastupovala do prvého, tím nejlepším rozhodnutím.

Přeji Povstalcům N2, aby se mu vedlo i nadále, aby měl alespoň tolik nadšených redaktorů jako doposud a aby se stal oblíbeným čtivem nových čtenářů.

**Milá čtenářko, milý čtenáři,
děkuji za krásné tři roky na VŠKK.**

Příjemné čtení přeje

Kateřina Herodesová
/šéfredaktorka

3
SLOVO
ŠÉFREDAKTORA

6
REDAKCE

8
ŠEVEL

16
KAM NA CHAI
LATTE

20
FEJETONY

24
RECENZE

34
CO DĚLAJÍ, KDYŽ
NESTOJÍ ZA
KATEDROU

36
ROZHOVOR SE
STUDENTEM

39
RADY A NÁPADY

43
TEST
A ZAJÍMAVOSTI

48
CESTOVATELSKÁ
RUBRIKA

60
UMĚLECKÁ
PŘÍLOHA

Obsah

9
ZPRÁVY

14
CO JSME VE
ZDRAVÍ ZVLÁDLI

28
SLOVO

30
ROZHOVOR

40
BEDÝNKA
S NÁŘADÍM

42
TRAPASY

Jak to chodí u nás v redakci?

Dlouho jsem přemýšlela, o čem bych mohla do téhle rubriky psát. V září totiž několik z nás odstátニコvalo a musí se rozloučit. Jedním z nich jsem i já. A tak jsem se rozhodla napsat o tom, jak to v redakci Povstalec N2 vlastně chodí, abyste vy, kteří tyto řádky čtete, alespoň zapřemýšleli nad tím, zda byste se nechtěli do redakčního týmu přidat. Na VŠKK totiž nechávám tým zkušených pisálků, jednu skvělou grafičku a pár všímavých korektorů. Dalo to práci, ale nakonec jsme všichni vytvořili perfektně fungující tým. A já jsem na něj moc pyšná.

Naše redakce se skládá ze sedmnácti členů. Vlastně ani nevím, kde jsme je všechny našli! Už na první schůzce, kde jsme se dohodli, že nenecháme Povstalec upadnout v zapomnění, se sešla parta odhodlaných umělců. Postupem času se k nám přidali další a nyní každý ví, o čem chce psát a co má na starost.

Fejetony, které jsou na psaní jedním z těch náročnějších žánrů, s oblibou píše *Dave Doomed*. Vždycky se u čtení jeho textů pobavím. *Terka Vodvářková* a *An Ardes* jsou zase ty, na které je vždy spolehnouti, neboť odevzdávají texty mezi prvními, a i když se věnují stejným

rubrikám, jejich texty jsou vždy originální. K Terce se přidala i *Žaneta Rychtová* a společně vám tak v každém čísle přináší tipy na to, kam zajít na kávu, na jídlo nebo, jak je tomu v tomto čísle, kam zajít na chai latté. Přiznám se, že tuhle rubriku mám obzvláště ráda. Originální jsou i rady a nápady *Terky Blahové*, které se většinou z nás už několikrát hodily. Zkrátka se vás snažíme informovat o všem, co se kde děje, s čímž do aktuálního čísla pomohla i *Štěpánka Luhanová*, která zažila koronavirus z první linie!

Tessa Black, která se k nám přidala minulý rok, se zase našla v rozhovorech se studenty. Sama sleduje, co se děje kolem ní i na internetu, a proto přesně ví, koho a kdy vyzpovídat. Ve sportu se našla *Josefína Volopichová*, která je časově vytížená, ale i tak je naší součástí. Svůj čas nám věnuje i *Miša Vaculíková*, která u nás má svou vlastní rubriku, se kterou jí pravidelně pomáhá *Alice Maar*. Společně tak vytváří zábavné a velmi čtivé texty.

Vždycky se těším i na recenze, do kterých pravidelně přispívá mimo jiné i *Dita Svačinová*, která umí perfektně vystihnout plusy i mínusy každého díla. Takovým patronem umělecké rubriky se

stala *Terka Chladová*, která nás všechny v každém čísle dostává svou poezií. Společně uměleckou přílohu tvoří s *Terkou Žižlavskou*, která se nebojí psát o kontroverzních tématech a jejíž poezie donutí každého čtenáře se trochu začervenat. Nejen do umělecké přílohy nám občas externě přispěje svou originální tvorbou i *Terka Bartošková*, která už také úspěšně odstátnicovala. Moc mě baví próza *Míši Veselého* alias *Michael Walter*, která je krátká, výstižná a zanechá ve čtenáři pocit, že chce víc. Míšo, dostaneme víc?

A když se všichni autoři ponoří do svých textů a pokorí stanovený deadline, prochází každá rubrika několika korekturami. Protože u nás v redakci platí, že víc očí víc vidí. Nejprve projde text přes moje oči, následuje trio Terky Žižlavské, Dity Svačinové a v neposlední řadě i *Julie Zákostelecké*, která je takovým naším největším profíkem. Tím nejpřísnějším korektorem, kterému nic neunikne, je ale *Fanda Bui*, kterému patří mé obrovské díky!

To, na co právě teď koukáte, či co právě teď držíte v rukou, by ale nikdy nevzniklo, nebýt naší grafičky *Hanky Petráškové*. Když si s Hankou několikrát

vyměníme návrh Povstalec N2 ještě předtím, než spatří světlo světa, je to vždy zážitek. Hanka je prostě neskutečně šikovná.

A nejen ona. Musím se přiznat, že jsem až překvapená, jak krásně nám vše jde poslední dobou od ruky. O to víc mě mrzí, že zrovna teď redakci opouštím. A nejen já, ale i Dita Svačinová, Terka Žižlavská a Fanda Bui, neboť jsme všichni úspěšně odstátnicovali a teď nás čeká další kapitola našeho života.

Vy, kteří máte státnice teprve před sebou, neváhejte. Povstalec N2 není jen časopis, je to i parta lidí, která skvěle funguje a kde má každý své místo. Jsou to lidé, kteří jsou otevření novým členům i novým nápadům. Jsou to zkrátka lidé, které je radost znát.

Kateřina Herodesová

ševel

Přišla krutá doba, přátelé. V těchto těžkých a nevyzpytatelných časech nemám o čem ševelit. Přestaly nám chodit mailly od pana prorektora (teda doufám, že přestaly chodit všem a ne jen mně), ve školním automatu si nikdo neobjednává kuřecí vývar a co je to úplně nejhorší – na školních party v Domečku nikdo nezpívá Ewu Farnou. Tomu se ani nedá říkat studentský život...

Jediná světlejší chvilka téhle chaotické doby zapříčinila to, že třetáci mohli odstátnicovat. I když, co jsem tak slyšela, to bylo v některých případech jen o prsa, o moje prsa, takže jen o chlup... Teď se dělí na takové tři skupiny.

Ta první skupina těžce prožívá koronavirová opatření, neboť nekonečné oslavy neměly skončit v říjnu! Dokonce jsem slyšela, že pan Babiš uvažuje o úplném zákazu prodeje alkoholu. Státnice se ale musí pořádně zapít!

Druhá skupina hbitě naskočila do studentského vlaku a uhání po kolejích vstříc dalšímu studiu (blázni). Tato skupina se ale stále v noci probouzí prudkým trhnutím těla a s propoceným pyžamem (nekecám, fakt jsem to slyšela). Přejdou někdy noční můry, které státnice způsobily?

Třetí skupina má s tou druhou leccos společného. Jejich trauma ze státní zkoušky je také doprovází i ve snech. Ze školy tyto studenti odcházeli se slovy „už nikdy víc“ a obratem zrušili svou přihlášku na magisterské studium (a to taky nekecám, fakt se to stalo).

I takové následky můžou zanechat nejen státnice, ale i doba covidová, neboť studenti nemůžou utopit svůj žal na dně sklenky vína... Jsou to těžké časy. Zejména pro mě.

Královna Ševele II.

Reportáž z první linie

Mnoho lidí mě vnímá jako člověka, co sedí za počítačem a tluče do klávesnice. Ale moji spolužáci ví, že má práce není jen psaní. Jsem také členem Vodní záchranné služby, která se jako složka integrovaného záchranného systému zapojila do boje s koronavirem. Na základě spolupráce se Zdravotnickou záchrannou službou bylo vybaveno nové odběrové vozidlo Ford Ranger patřící VZS ČČK, které provádí odběry u osob s podezřením na nákazu Covid-19. Zapsala jsem se do týmu řidičů (dobrovolníků) a zde začíná má reportáž.

Dvanáct hodin za volantem, najeto přes 200 km

Posádku odběrového vozidla tvoří dva lidé – řidič vozidla (člen VZS ČČK) a zaměstnanec Fakultní nemocnice, který provádí odběr. Řidič nenese odpovědnost jen za vozidlo a posádku v něm, ale také pomáhá při přípravě odběrů. Směna začíná v 7:00 a končí v 19:00. Odběrové vozidlo veze nejen vzorky, ale také nutné vybavení posádky – veškeré **ochranné pomůcky** (respirátor, štít, celotělový oblek, návleky, jednorázové rukavice atd.) a žluté pytle na uložení infekčního materiálu. Převravní prostor je oddělen od posádky, aby nedošlo ke kontaktu, a práce se vzorky má svá přísná pravidla, o kterých je posádka dobře obeznámena. Dvanáctihodinová směna není těžká jen pro posádku, ale také pro samotný automobil – podle vzdálenosti jednotlivých

bodů může najet kolem 200 až 400 km za den a udělat 20 až 80 odběrů.

První moje obava byla, že se neorientuji v městských ulicích a nenajdu cestu k „pacientovi“. Mou jedinou záchranou byla navigace, protože můj orientační smysl se od narození pohybuje kolem bodu mrazu. Byla jsem tedy ráda, že koutkem oka mohu zkontrolovat, kam míříme. (A tvářit se, že jsem naprosto nezávislá na navigaci, přestože bych bez ní nedala ani ránu).

Odběr – nepříjemná záležitost?

Samotnému odběru předchází telefonická domluva s osobou, která má podezření na nákazu a je zaevidována. Tento telefonát zprostředkuje dispečink Zdravotnické záchranné služby a vyše posádku na místo určení. Než se dostaneme

do kontaktu s osobou, která je nahlášena na odběr, je nutné se vybavit **ochrannými prostředky**. To ovšem vyžaduje spolupráci – řidič vozidla pomáhá s oblékáním do celotělového ochranného oděvu a dalších ochranných prostředků, připravuje nádobu na vzorky a dezinfekci. Když je vše hotovo, u „pacienta“ se provádí **stěr z nosní sliznice** pomocí dlouhé špetičky, která je pak bezpečně umístěna do zkumavky. Poté, co si posádka sundá ochranné prostředky, je nutné si vydezinfikovat ruce a může se jet dál.

Samotný odběr není bolestivý, ale může být člověku nepříjemný. Informace o výsledcích testů jsou poté sdělovány telefonicky. Při větším vytížení laboratoří (i odběrových míst) může sdělení výsledku trvat déle, i několik dní. Pokud jste mezi testovanými, mějte tedy strpení.

Co se týče samotných odběrů z pohledu záchranáře, je to pěkná dřina. Ale proč si ji trochu neulehčit? Lidé jsou si v těžkých časech nápomocní, vychází vstříc – zde to neplatí jen jako metafora – osoba, která má naplánovaný odběr, má většinou možnost dojít našemu týmu naproti a tím zvednout rychlost a efektivitu naší práce.

Dezinfekce především

Zaparkováním vozidla ovšem práce nekončí! Večer je nutné vozidlo vyčistit, vydezinfikovat a připravit jej na další den. O tento proces se postará **dezinfekční tým** – zpravidla dva členové VZS. Interiér auta je vyčištěn včetně přepravního prostoru, který je poté důkladně vystříkán dezinfekcí. „Je to docela těžká a zdoluhavá práce. Nemůžeme vynechat ani milimetr,“ svěčuje se členka

„úklidového“ týmu. Další pořádná dřina. Musím také podotknout, že záchranáři VZS tuto práci (provoz odběrového vozidla) dělají v rámci dobrovolnictví, zadarmo a ve svém volném čase.

A když nejezdíme s odběrovým vozidlem, můžete nás najít na vodních nádržích po celé České republice. Já sloužím na Hracholuské přehradě v Plzeňském kraji, kde je také jedna z největších stanic první pomoci (zkráceně SPP).

Kam volat, pokud mám podezření na nákazu? Kde získám informace?

Pokud na sobě pociťujete příznaky, je vhodné se telefonicky poradit se svým praktickým lékařem, který vyhodnotí situaci, případně zajistí mobilní odběr. Pravidelně aktualizované informace o odběrových centrech najdete na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví <https://koronavirus.mzcr.cz/seznam-odberovych-center/>. Pro další informace můžete také zavolat na linku 1221.

Štěpánka Luhanová

Co bude s absolventy?

Jejich nadějně i nenadějně vyhlídky

Tři roky studia, (ne)navštěvování přednášek a podstupování zkoušek je za námi. Byla to jízda, při které bylo potřeba doplňovat palivo ve formě kofeinu, občas jsme zpomalili nebo se odklonili, když nám došly síly, motivace a slova. Ale do cílové rovinky v podobě státnic jsme se zdárně dostali, se zbraní (čti s nevyzpytatelnou pamětí) jsme se postavili komisi, obhájili své bakalářské práce a nyní se tak můžeme pyšnit (můžeme?) bakalářským titulem. Vyzpovídala jsem některé ze svých kolegů, spiklenců, přátel, se kterými jsem naše úspěšné vyvážnutí ze školních spárů nemohla kvůli jistému problému, který se stal virálním, ani pořádně oslavit. Jak se jim po absolvování VŠKK daří? Jaké jsou jejich plány?

Kateřina Herodesová (LT): Původně jsem plánovala zůstat na VŠKK, bohužel ale nebyla našemu oboru udělena akreditace. Naštěstí jsem měla v záloze plán B, takže jsem nastoupila na Metropolitní univerzitu, kde studuji obor Mediální studia.

Valérie Štástková (LT): Když jsem nastupovala na VŠKK, měla jsem poměrně jasno v tom, co chci dělat – psát. A teď? Když toho mnohem víc vím, něco jsem si zkusila, něco se naučila... Chci toho dělat hodně, na spoustu věcí si nevěším, spoustu věcí dělám a učím se, ale najednou nevím, co bude. Jediné, co se mě stále drží, je myšlenka, že chci tvořit. A vlastně je mi jedno, co to bude, když to bude vycházet ze mě. Psát anebo kreslit. Třeba se na to za další rok budu dívat jinak – zjistím, že být bohémem mě v kapitalismu zabije. Ale třeba mě tahle volnomyšlenkářská tvorba někam donese. Ve zkratce – hlavní pro mě je, aby to, co dělám, se mnou určitým způsobem rezonovalo, a když to teď nedělá škola – dělá to moje tvorba.

Dita Svačinová (LT): Aktuálně si dávám takovou „seberealizační pauzu“. Budu chodit na kurzy angličtiny, francouzštiny, malby a dějin umění. K tomu pracuji v kavárně a plánuji nějaké stáže v oboru. A po Novém roce začnu chodit na přípravné kurzy vysoké školy, na kterou bych následně ráda nastoupila.

Jan Frýba (FA): Po dokončení bakalářského studia jsem nastoupil na navazující studium magisterské, a to hlavně z toho důvodu, že se rád setkávám jak s profesory, tak se spolužáky, které znám již z předešlých let, a společně rozvíjíme teoretické a praktické znalosti na poli fotografie, audiovize a marketingu. Studium je zajímavé hlavně z toho důvodu, že se prolíná do reálných zakázek, které nám poskytují buď přímo profesori, nebo instituce „Kreativní Kancel“, která je doslova zastřešena v budově školy.

Tereza Žižlavská (LT): Od školy jsem si dala nedobrovolně rok pauzu. V příštím roce se budu hlásit na magisterský obor na UK na žurnalistiku a mediální studia. Momentálně píšu pro týdeník Euro,

budu sbírat další zkušenosti, učit se angličtinu a chtěla bych pokračovat v přípravě na vydání sbírky poezie.

Nikola Fisková (KMK): Pokračuju v dalším studiu, a to klinické výživy na VOŠ, protože pracuju jako nutriční poradkyně. Na jaře si plánujeme s přítelem v Chomutově založit podnik Poke.

Martin Praslička (LT): Venujem sa rôznorodým veciam. Najviac asi prehlbovaniu poznania sveta krčiem a krčmových štamgastov. Potom, v druhom rade, štúdiu seba samého – po vzore Montaigneových esejí, ktoré teraz čítam a veľmi sa mi páčia. Oficiálne študujem literatúru na Karlovke a snažím sa pochopiť tých literárnych vedcov, ich svet...

Adéla Příkrylová (AVE): Aktuálně se snažím vytvářet portfolio do studia, do kterého bych šla ráda na stáž, a v lepším případě se tam potom nechala zaměstnat.

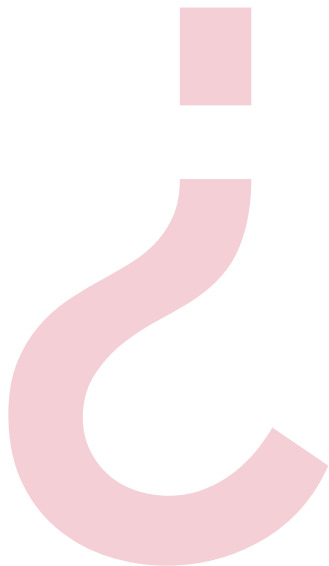
Martina Hešová (LT): Už od ukončení bakalářského studia se naplno věnuji práci redaktora filmového internetového magazínu. Začala jsem zde pracovat už během svých studií na VŠKK a po jejich skončení jsem zde přešla na práci na plný úvazek. Pracuji tedy v oboru, který jsem studovala, a rozšířila jsem to o můj další koníček – a tím jsou filmy, seriály a cosplay. Vše se v této práci doplňuje a vzájemně prostupuje.

Irena Bártíková (FA): Po dokončení bakalářského studia mám konečně čas věnovat se projektům na volné noze – jsem fotografka, content creatorka a nahrávám svůj vlastní podcast. Jelikož většinu času trávím na cestách, věnuji se také výuce jazyků a sama studuji italštinu. Do budoucna mám v plánu určitě stáž v mezinárodních agenturách, až se situace uklidní a budeme moci opět vycestovat za prací.

Eliška Bártová (LT): Chtěla jsem dál pokračovat na magistra, ale toho nám neotevřeli, takže se mi ze dne na den úplně změnily plány a já stále pořádně nevím, co dál. Ráda bych našla práci v knižním nakladatelství, ale s žádnou praxí v covidové době tomu moc šanci nedávám. Ale to je můj plán do budoucna – jak daleká budoucnost to je, to ještě uvidím. Jinak mám brigádu, dělám si na svých věcech a tak si přemýšlím, co teď dál a co vlastně chci.

František Bui (LT): Studuju na Karlovce bohemistiku, nadále brigáduji v ÚČL a vzhledem k současné situaci preventivně neplánuju vůbec nic, natož nějaký život...

Vojtěch Daněk (GMD): Pracuju ve firmě zabývající se grafickým designem, v budoucnu si možná udělám magistra a někdy daleko v budoucnu nejspíš půjdu freelance... A teď chci za odměnu slyšet tvůj příběh.

No, dobře, jak si žiju teď já? Upřímně by mě samotnou zajímalo, jak moc dobře, protože mám pocit, že tohle období spíš přežívám. Často přemýšlím nad tím, kdy si obleču šaty, které mi měly při promoci ladit s diplomem, kdy po tom všem stresu a studijním vypětí pojedu na zaslouženou dovolenou... VŠKK naplno (v rámci možností) vystřídala škola života, kterou opravdu netuším, jak projdu. Přečetla jsem spoustu knih, některé analyzovala, psala o nich eseje, ale v žádné jsem se nedočetla, co na mě čeká. Ale čtu dál – knihy, na které jsem při studiu neměla čas. A jednu vlastní píšu (velmi poomaaalu). Původně jsem myslela, že roční pauzu od studia využiju převážně k cestování, ale to vzhledem k situaci nedopadlo. Tak se dále věnuju redaktořině, hledám další práci (= první „normálně“ placenou práci) v oboru, chci získat nové zkušenosti, zlepšovat se v angličtině, možná se zapsat na nějaký kurz. Ještě nevím, jestli se budu snažit o získání dalších tří písmenek před jméno, možná na oborech jako žurnalistika nebo mediální studia, uvidím. Jedním z mých hlavních cílů je být více v pohodě, šťastnější – ať už s dalším titulem, suprovou prací, nebo bez nich.

Tereza Bartošková

Co jsme ve zdraví zvládli

Online výuka?

Mnozí z nás se už s aplikací Zoom seznámili v minulém semestru. Výuka online byla občas chaotická a od začátku karantény jsme od některých vyučujících neslyšeli ani slovo. Chvilkami se objevovaly i komplikace zejména v případech zápočtů a zkoušek, ale karanténa skončila a škola nám znovu otevřela své dveře. Sice s určitým omezením a pod podmínkou, že vstupujeme bez jediného příznaku covid-19 a v roušce (!!!), ale člověk se musí radovat z maličkostí. Ovšem na rozdíl od toho minulého je tento semestr zorganizován lépe. Kdo by se i divil – škola měla čas se na takovou situaci připravit a zvládla to. Nejenže nám vyučující teď

nemusí posílat odkaz před každou přednáškou či seminářem, ale zároveň se výuka nahrává pro budoucí využití. Pak tu ovšem jsou i některé minusy. Nezávidím těm (a ani sobě), kdo mají online výuku a hned nato prezenční. Nekonečné množství dat by to možná vyřešilo, ale většinou buď musíte do té školy stejně jet, nebo mávnout rukou nad prezenční výukou. No jo, naše doba si zkrátka vyžaduje oběti. Ani blbnoucí wifina se v porovnání s tím nezdá být takovou katastrofou, a to jen proto, že přežívá naděje v úložiště nahrávek.

An Ardes

a kde jsme byli letos vidět?

ZDROJ: FACEBOOK ČTENÍ VE VLAKU

Čtení ve vl— na nádraží

O Čtení ve vlaku už nejspíš slyšel každý na naší škole. Střední škola MICHAEL a Vysoká škola kreativní komunikace zvládly uspořádat již sedmý ročník tohoto festivalu nehledě na stísňující podmínky kvůli koronaviru. Ostatně právě kvůli němu se akce tentokrát konala nikoliv ve vlaku, ale na Hlavním nádraží v knihkupectví Luxor.

Festival započal v 11:00 čtením prací některých studentů. Po nich postupně četli své texty někteří spisovatelé. Začalo se Ivonou Březinovou, která přečetla ukázkou ze své knihy Padni, vire! Tu brzy budete moct najít v knihkupectvích – prý

už měla rukopis s sebou a šla ho odnést do vydavatelství. Nechyběl ani František Kotleta, který na VŠKK vede tvůrčí dílnu a který četl text své kolegyně Kristýny Sněgoňové. Ta pro změnu četla jeho povídku ze sbírky Válkovtůrci. Nelze samozřejmě opomenout ani Michala Viewegha, Petra Stančíka, Ivu Hadj Moussa nebo Ondřeje Hübla. S některými těmito autory pak probíhala i beseda, kde nejvíc zazářila dvojice Kotleta–Sněgoňová. S nimi se nasmál (a potrápil) jak moderátor, tak i posluchači.

An Ardes

A blue-tinted photograph showing three hands holding glasses of chai latte. The hands are positioned around the glasses, which are filled with a frothy beverage. The background is a soft, out-of-focus light blue.

Kam na nejlepší *chai latte* v Praze?

Dny se zkracují, noci prodlužují, je pochmurno a lidé se zpravidla začínají dělit na dvě skupiny. Na ty, kteří propadají úzkostí z nedostatku slunečních paprsků, a na ty, kteří si naopak užívají začínajících plískanic, svetrů a večerů v teplých ponožkách. Ať už patříte do jakékoliv skupiny, toto období si určitě chcete něčím zpříjemnit a my k tomuto účelu doporučujeme oblíbený teplý nápoj – chai latte. Ačkoliv tento nápoj nepochází z Čech, jeho orientální chuť se stala synonymem pro podzimní dny. Pokud tedy nevyhledáváte chuť legendárního Starbucks Pumpkin Spice Latte, máme tu pro vás několik dalších tipů na útulné podniky, které nabízejí ta nejpocitivější chai latte v Praze.

La Bohéma Cafe

Chcete-li ochutnat chai latte podobné tomu, jak se pije v Indii a na Dálném východě, určitě navštivte La Bohéma Cafe. Nečekejte žádnou našlehanou pěnu v hipster hrníčku. Usměvavá obsluha vám místo toho do konvičky připraví nálev čajové směsi, kterou doporučí louhovat několik minut. O čas se však starat nemusíte. Obsluha vám sama nastaví časomíru a po uplynutí „louhovacího času“ vás upozorní na to, že vaše chai latte je připraveno ke konzumaci. Prostředí kavárny je opravdu útulné a kromě poctivého chai latte nabízí výborná jídla, dezerty, a hlavně výběrovou kávu, kterou si vlastnoručně praží. Nic vám tedy nebrání v tom, přinést si svou oblíbenou knížku, posadit se na vínovou sedačku a usrkávat po malých douškách chai latte klidně celý den. Cena je také přívětivá, skoro bezedná konvička vás vyjde na 75 Kč.

Otevírací doba

Po–Pá 9:00–20:00

So–Ne 10:00–20:00

Kde

Sázavská 2031/32, 120 00
Vinohrady

Café Pavlač

Café Pavlač je opravdu hezkým a zajímavým místem. Kavárna je specifická už svým barem ve tvaru ležaté osmičky. Místo je navíc určené pro současné umění Galerie 35M2. Vnitřní prostory jsou opravdu pěkné a kavárna má k dispozici i zahrádku. A to není poslední výhodou, navíc se tu velice dobře vaří a nabízí zde i domácí sladkosti (například skvělé sušenky), takže k výbornému chai latte, které si tu můžete dát za 65 Kč, budete i mít co zakousnout.

Otevírací doba

Po–Pa 10:00–23:00

So–Ne 11:00–23:00

Kde

Víta Nejedlého 23 (mezi zastávkou Lipanská a Husinecká)

Spižírna 1902

Spižírna 1902 je místo stvořené pro brunch. Každý den kavárna nabízí čerstvě upečené domácí koláče, buchty a další pečivo. Všechna menu (snídaňové, brunchové, obědové i to večerní) se proměňují podle dnů, ročních období i nápadů zaměstnanců. Chai latte však zůstává, takže si ho tu můžete vychutnat v jakýkoliv den za průměrnou cenu 70 Kč.

Otevírací doba

Po–Pa 8:00–22:00

So–Ne 9:00–18:00

Kde

Korunni 86 (mezi zastávkami Vinohradská vodárna a Perunova nebo také poblíž Jiřího z Poděbrad)

Vnitroblok

Holešovický Vnitroblok je známý pro své industriální prostředí a koncept neomezených možností. V jeho útrobách se skrývá i několik showroomů a obchodů. Pokud okolnosti dovolí, konají se zde koncerty, vernisáže a jiné eventy. Největší prostor však zaujímá kavárna, která je skvělá pro své důmyslné rozmístění sedadel. Ať už chcete mít prostor pro své soukromé schůzky, či sdílet stůl s více lidmi, tady najdete obojí. A také vám tu udělají jedno z nejlepších chai latte v Praze. Na své si tu přijdou hlavně zastánci latte artu a sladké chuti. Chai latte, které si objednáte u pultu uprostřed Vnitrobloku, má bohatou pěnu z našlehaného mléka, které je možné zaměnit i za rostlinnou alternativu. Za šálek chai latte zaplatíte do 80 Kč a zklamaní odcházet rozhodně nebudete.

Otevírací doba

Po 12:00–22:00

Út–So 9:00–22:00

Ne 9:00–20:00

Kde

Tusarova 791/31, 170 00

Praha 7 – Holešovice

*Tereza Vodvářková
& Žaneta Rychtová*

kam na chai latte

Karanténa

První dny, kdy jsme se všichni uzavřeli doma ve svých příbytcích, jsme si ještě zdaleka nedokázali představit tu dlouhou dobu, kterou zde budeme trávit. První týden byl pro všechny jako začínající prázdniny. Volno od školy, práce, každodenního shonu a cestování po Praze.

Začátek prázdnin je vždy ve znamení mnoha akcí, jenže dny ubíhaly a nic takového se zkrátka nekonalo. Nějaká dovolená. Nějaké návštěvy. Nic. A přesně v tento čas začíná povídka jednoho z vás, kdo se také rozhodl trávit své dny doma, aby pomohl nešířit vir, který se zde tak znenadání objevil.

Týden první. Relax. Počítačové hry, hudba, čas s přítelkyní, čtení odložených knih, tvoření (malba + psaní povídky). Kamarádi měli najednou také spoustu času, takže jsme si vždy večer dávali srazy v různých serverech našich oblíbených her a hráli všemožné multiplayer hry.

Týden druhý. Povinnosti. Ty na sebe nenechaly dlouho čekat a po prvních týdnech už se začali ozývat učitelé ze školy a zvat nás na internetové seance. Jediný pozitivní aspekt byl zde ten, že jsem mohl spát déle, než co mi zabere cesta do školy, a budme upřímní – i ranní hygiena. Měl jsem možnost prohlédnout si příbytky ostatních (tedy alespoň jejich pokoje) a usoudil jsem, že nejspíš všichni bydlí v prázdných pokojích s bílými stěnami. Samozřejmě takovému přesvědčení nemůžu uvěřit, takže si jen myslím, že to vyřešili jako já – sedli si před čistou zeď, aby ZOOM nenarušilo jejich osobní prostor. A tak to má být! (Už zde – druhý

týden – můžeme pozorovat nepochopitelné babrávání se ve věcech, které by za normálních okolností nestály za pozornost, kterou jsem zde právě popsal.)

Týden třetí. Úpadek. Už se mi nic nechce. Našel jsem skvělou hru na mobilu. Hraju ji i při online přednáškách, které mi rozhodně nemůžou nahradit ty běžné. Snažím se s kamarády udržet kontakt a píšu jim zprávy. Mám pocit, že se každý nějak baví a jen já žiju ve své izolované bublině. A také mám pocit, že mi toho hrozně moc ze života utíká. Ale po pár zprávách, které přišly hned, mě ostatní ujistí, že se u nich vůbec nic nezměnilo a že online přednášky a věnování se koníčkům je jejich hlavní denní náplň.

Týden čtvrtý. Koníčky. Jistě, malba, fotografování, psaní povídek, hraní her, tomu všemu se dá věnovat, ale já měl pocit, že to chce opět něco mnohem více. Začal jsem natáčet videa. A celkově jsem pochopil, že taková izolace nutí lidi kolem mě dělat bizarní věci. Někteří dokonce začali uklízet nebo dokonce malovat stěny ve svých pokojích. Začal jsem učit svoje kocoury povely. Žádný z nich se nenaučil, proraďní lotři! Přestal jsem si vést diář a řekl si, že budu žít jako bohém. Udělal jsem si vodní dýmku a vypořádal se se všemi úkoly ze školy. Konečně to začíná dávat smysl!

Týden pátý. Všechno přestává dávat smysl. Jdu si dát pondělní oběd a v tu chvíli mě ve dveřích zastaví táta, ať jim jdu pomoci. Přijdu do obývacího a vidím, že si moje máma přísála k ústům sklenici

a v té vznikl takový podtlak, že ji zkrátka nemohla sundat. Řekl jsem jí, ať do toho foukne a tím se sklenice uvolní, jenže ona vrtěla hlavou, že to nejde. Táta tahal a ona jen našťavaně mručela „Mmm, mm!“. Se silným nepochopením jsem si nandal oběd. Zvědavost mě však přemohla a já se opět šel podívat na onu tragickou událost, co se udávala v našem obývacím pokoji. Táta fotil mámu se skleničkou na puse. Vzal jsem si oběd ke stolu a pozoroval, co se bude dít. Přišla se podívat i má přítelkyně. Tátovi se povedlo sklenici odtrhnout. Konečně. Mámě však kolem rtů popraskaly žilky a celá její brada poněkud nevzhledně zhnědla. Celá rodina byla ráda, že se kdekoli mimo domov musí nosit roušky.

Týden šestý. Po několika podivných událostech, připomínající tu, kterou jsem popsal výše, až po pokus navázat přátelství s mou květinou v pokoji, se konečně začínala šířit zpráva, že vir je momentálně na ústupu a konečně se chystá uvolnění. Což znamenalo, že konečně můžeme začít navštěvovat ty, kteří nám chyběli nejvíce. Sdíleli jsme ono šílenství a vyprávěli si o něm.

Několik týdnů poté. Ať už nám změní plány jakákoli situace, je třeba se s ní vyrovnat po svém. Každý z nás to zvládl. A to je ta jediná věc, na které záleží. (Vlastně jsou dvě – ještě si z ní člověk musí umět udělat srandu).

Dave Doomed

Moderní láska

Jako každá správná *moderní* dívka mám za cíl získat *moderní* vztah, ale mám s jeho dosažením trochu trable. *Moderní* doba moc nefandí tradičnímu typu seznámování, a když se o něj někdo pokusí (většinou muž), druhou stranu to maximálně tak vyděsí. Historek, ve kterých někdo na ulici požádá jednu z mých kamarádek o kontaktní údaje, jsem slyšela desítky. Z žádné z nich se zatím láska až za hrob nevyklubala.

Epidemie nás navíc připravila o letmé úsměvy v tramvajích či jiných prostředcích MHD (společností ještě tolerovaná památka na tradiční seznámování), kde teď na spolecestující můžeme maximálně tak pomrkávat nebo se pokusit přes roušku něco okouzujícího zahuhlat a doufat, že nám dotyčný (pokud pozná, že mluvíme na něj), něco zahuhlá zpátky. Navíc nás připravila i o noční návštěvy podniků, kde se pod (většinou silným) opojením alkoholu i mladí lidé navrací k tradicím, které dokonce překonávají, protože si vystačí s minimem slov, a zbytek komunikace naplňují hlavně fyzickým kontaktem (v těchto chvílích se vrací až k tradici pravěké).

Moderní doba samozřejmě přišla už před několika lety s řešením (které je ironicky i příčinou toho, že seznámování tváří v tvář už není v módě) v podobě seznámovacích aplikací.

Jako správná *moderní* dívka jsem se stala uživatelkou takové aplikace. Dalo by se to pojmout také jako návrat k tradici – kde se v paralele se svým pravěkým předkem vydávám na lov (oba, abychom přežili).

K aplikaci mám ambivalentní vztah – už od svých osmnácti let ji vždy po několika měsících instaluju, strávím na ní pár dní, ze kterých se někdy vyklube osobní schůzka (která vyústí v něco neúspěšného), aplikaci odstraním a konstatuju, že jsem staromódní a že se seznámím „postaru“, a potom, co se to nestane, ji zase nainstaluju.

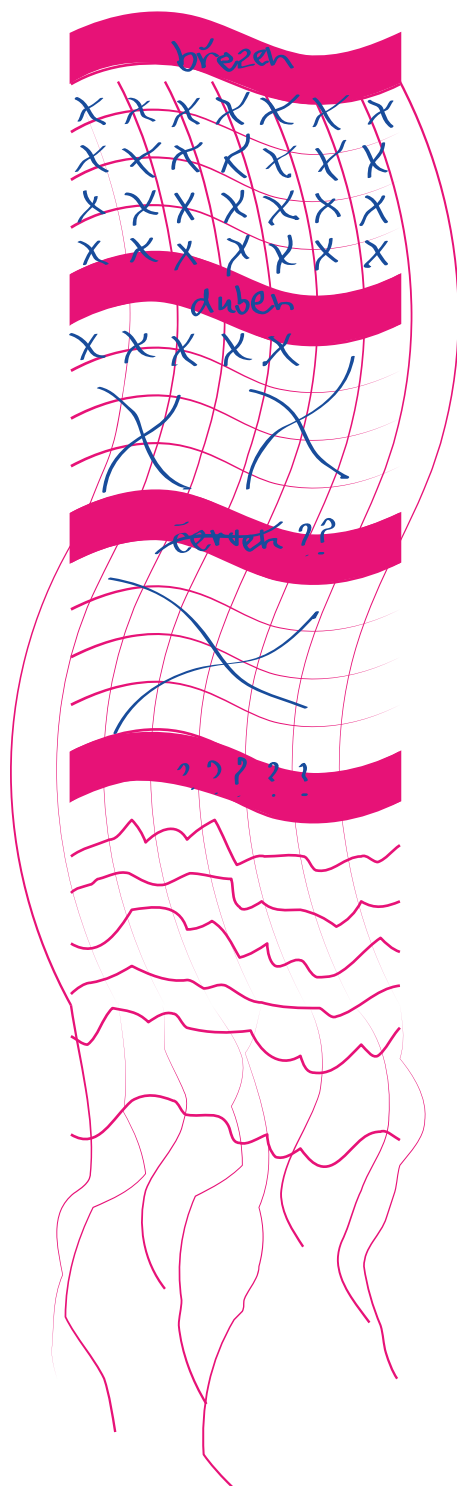
A v různých fázích tohoto nekončného procesu potkávám na zmíněné aplikaci i v reálném životě spoustu mužů a žen uvězněných ve stejném cyklu.

Jak se tedy seznámit v *moderní* době? Je lepší čekat na zázrak v podobě náhodného setkání, nebo se připojit k nám zacykleným, kterým už z toho „swajpování“ doleva a doprava degeneruje palec pravé ruky?

Navrhuju praktické řešení. V dobách, kdy „party“ nebylo zakázané slovo, existovaly akce, na kterých jste si při vstupu vybírali barvu náramku podle toho, co ten večer hledáte (vztah, kamarádství, flirt aj.). Koncept by se v současné situaci dal dost dobře využít v podobě barevných roušek.

Chápu, že by při kontaktu s cizími lidmi asi docházelo k nějakému tomu promořování, ale aspoň by se tak dělalo *s láskou!*

Tereza Blahová

Recenze

Kafkův *Proces* beze slov

Když se řekne „balet“, ne jeden z nás si představí nadýchané sukýnky, ladné pohyby a *Labutí jezero*. Ani jedno od *Procesu* neočekávejte. Tedy až na ladné pohyby. Přes ně se totiž předává veškerý děj celosvětově známého díla Franze Kafky. Jenže abyste dokázali plně rozumět každé piruetě, každému zdvihu nebo i tomu, proč po zádech Josefa K. některé z postav často chodí (opravdu!), měli byste znát knižní předlohu. Ve Stavovském divadle se knižní předlohy až tak nedrželi, ale obohatili příběh o několik nových postav nebo o davové scény, mezi kterými působil Josef K. jako černá ovce.

Každá z postav byla výjimečná a dokázala ve správnou chvíli vyniknout nad Josefem K., který po většinu představení působil zoufale, zmateně a ztraceně. Tento dojem podporovala hudba, respektive její nepřítomnost. Praskání ohně, mumraj slov hromady lidí, táhlé tóny – přesně tyhle zvuky často zaplňovaly ticho, a zatímco Josef K. stále přemýšlel nad svou vinou, ostatní synchronizovaně tancovali.

I konec byl podán velmi zajímavým způsobem. Byla to jedna z těch scén, která byla v představení pozměněná, ale která se svou knižní předlohou přeci jen měla něco společného. Co konkrétně? Zjistíte ve Stavovském divadle na baletu *Kafka: Proces*.

An Ardes

4/5

Ve tmě aneb Neviditelná výstava našema očima

Neviditelná výstava v Praze sice není nic nového, protože v Novoměstské radnici sídlí už od roku 2011. Přesto si myslím, že na ni mnoho lidí ještě nezavítalo, protože si nejsou jisti, co od toho čekat. Já na výstavě byla začátkem října a byla jsem nadšená! Náš průvodce byl zábavný a objevovat svět nevidomých, rozšiřovat ostatní smysly byl opravdu zajímavý zážitek. Je lepší neprozrazovat, co vás čeká, ale mohu vám říct, že nudit se nebudete. Prohlídka totiž není jen o procházení

místnostmi, sem tam dostanete i nějakou záluďnou otázku nebo úkol, abyste vyzkoušeli své smysly. Před koncem a znovunavrácením do světa se světlem pak můžete vašemu průvodci položit otázky ohledně věcí, které vás zajímají. Například: *Jak třídíte prádlo před praním? Jak od sebe rozeznáte bankovky? Jak píšete na dotykovém telefonu?* A pokud se vám základní prohlídka zalíbí, můžete navštívit i prohlídku pro pokročilé, neviditelnou večeri, ochutnávku vína nebo piva či neviditelný teambuilding. Pro děti je vytvořena pohádková prohlídka. Výstava je stále k dispozici, tak už neváhejte a zajděte se na ni podívat. Opravdu to stojí za to.

Tereza Vodvářková

3/5
3/5
3/5

Seriál *The Great* přináší i bolestné momenty

Nový seriál, který se letos objevil na HBO, má být komediálním dramatem. Zaznamenává vzestup Kateřiny Veliké, ta se z obyčejné dívky stává významnou panovnicí. Můj dojem ze zhlédnutí první řady seriálu je určitá rozpačitost. Já vlastně do teď nevím, jestli se mi to líbilo, nebo ne. Celé to na mě působilo místy jako parodie, ovšem je znát, že seriál se sám bere vážně a za parodii ho nelze považovat. Příběh měl několik opravdu silných a dramatických momentů, intrik a rozhodnutí, které přinášely bolest. Ty mě naprosto přitáhly a uchvátily. Naproti tomu jsou ale pravidelně přerušovány komediálními prvky. Pokud jde o humor celého díla, je tu hodně narážek na sex i smrt a ani o nich se nedá říct, jestli byly dobré. Spousta momentů mě skutečně pobavila a rozesmála, střídaly je ale vtipy, které mi připadaly spíše trapné a na úrovni druhého stupně základní školy.

Co mohu říct s jistotou – dílo je velmi specifické a originální a zřejmě sedne jen určitému druhu lidí. Pokud se vám ale zalíbí, postavy si určitě zamilujete.

Zejména mě bavil Nicolas Hoult v roli hrozného Petra, kterého chcete v jednu chvíli sprovodit ze světa a následně se modlíte, aby nezemřel, protože přece jen má něco do sebe a neustále očekáváte, co se z něj vyklube. Musím říct, že mám v plánu určitě sledovat další sérii, která mě snad konečně přesvědčí, jestli je tohle dílo opravdu dobré, nebo příšerně špatné. Konec ve mně vyvolal dojem, že nezbývá než čekat.

Seriál doporučuji hlavně milovníkům černého humoru a dávám mu tři hvězdičky.

Michael Walter

3/5
3/5
3/5
3/5
3/5
3/5
3/5

MEDA

5

Přežila nacisty i komunisty. Ted' se musí popasovat s pandemií.

Rozvoj nejen českého kulturního života je v současné situaci výrazně omezen. A tak nám nezbývá nic jiného, než počkat na zrušení státních omezení a následně vyrazit vstříc umění.

Jedním z představení, které doporučuji po otevření divadelních scén navštívit, je představení *Meda* – životopisný příběh pojednávající o osobním i profesním životě Medy Mládkové.

Scénáristického a režijního zpracování života tanečnice, sběratelky, kurátorky, mecenášky a nakladatelky Medy Mládkové se chopila Adéla Laštovková Stodolová. Hru, jež napsala na základě knihy Ondřeje Kundry, *Můj úžasný život*, zamýšlela zejména jako poctu Mládkové. Premiéra se odehrála v roce 2019 k Mediným 100. narozeninám a letos se hraje již druhým rokem.

Příběh popisuje Medin život od čtrnácti let do současnosti. Jelikož jde o delší časovou osu, představení se dělí na dvě části. V první polovině je divákům Meda představena zejména z personálního hlediska. Scénáristka tak barvitě vykreslila charakterní základ hlavní hrdinky, dle kterého byla snazší a autentičtější schopnost chápat její následné životní pohnutky. Druhá polovina popisuje spíše kariérní růst a je zpracována výrazně interaktivnější formou, na základě čehož má pak divák pocit, že je součástí děje. Některé dramatické situace jsou krásně vykresleny prostřednictvím pohybových scének, postavy

československého komunismu jsou pojaty motivem krysích hlav a kubismus, který se na Medině životě odrazil zejména prostřednictvím umělce Františka Kupky, symbolizují jednoduché geometrické tvary či samotné Kupkovy obrazy (přesněji repliky). Právě tyto rekvizity společně s pestrobarevnými Medinými kostýmy dotváří divákovi líbivý, estetický zážitek z představení.

Návštěvou představení podpoříte nejen divadelní sféru, ale i tu musejní. Představení se totiž odehrává v prostorách letní scény Musea Kampa. Autentickou atmosféru tak krásně umocňuje scénografie, jejíž součástí jsou samotné Sovovy mlýny.

V roli hlavní hrdinky lze v tomto roce vidět Terezu Ramba alternující se s Pavlou Beretovou. Pro obě herečky byla role Medy Mládkové výzvou, jelikož ji převzali po zkušenější a v předchozím roce excelující Tatianě Dykové. Herečky během představení navíc pouze nehrají, nýbrž i tančí či zpívají. Tyto okolnosti pro ně však nebyly překážkou a společně s ostatními herci na pódiu předvedli fascinující, energické a nezapomenutelné výkony.

Manžel Medy Mládkové, Jan Mládek, jednou řekl: „**Přežije-li kultura, přežije národ!**“. Tato slova jsou v naší současné situaci aktuálnější než kdy dřív, proto Tě jménem svým, ale jménem celé redakce *Povstalec N2* vyzývám – až Ti to státní nařízení dovolí, vydej se do tamějších divadel, kin či galerií. Podpoř české umění.

Dita Svačinová

slovo

ZDROJ: FACEBOOK VŠKK

Když mi bylo tolik let, jako je Vám, začal jsem studovat Fakultu sociálních věd a publicistiky Univerzity Karlovy a psal se rok 1965. Jako mimopražský student jsem bydlel na koleji Větrník, všechno pro mne bylo nové, neznámé, musel jsem si zařizovat tramvajenku, ubytování, lístky do menzy, čtenářský průkaz do Univerzitní knihovny a řadu dalších věcí, bez nichž bych nemohl jako student existovat. Měl jsem veliké štěstí na spolubydlícího, Jana Novotného, s nímž jsem společně prožíval radosti kolejišního života, starosti se zkouškami a obavy z některých pedagogů a později i novinářskou spolupráci s časopisy a firmami, kde pracoval. Než jsem nastoupil na vysokou, už jako student dvanáctiletky jsem vydával školní časopis, fotil a filmoval a chtěl jsem jít na dokument na FAMU. Proto jsem si zvolil specializaci televizní žurnalistika a dál jsem spolupracoval se zpravodajstvím ČT v Ostravě, kde jsem již na střední škole začínal jako asistent kamery.

Ale ve 3. ročníku vysoké školy mne uchvátil svět reklamy – marketingové komunikace, propagace – naprosto a úplně, diplomovou práci jsem psal s tematikou reklamy, malý doktorát s tematikou PR, kandidátskou práci jako pokus o systémové a interdisciplinární uchopení tohoto specifického komunikačního jevu a o jeho sociálně kulturní a ekonomické funkce. Víím, že individuální zkušenost je jen těžko přenosná, těžko sdělitelná, ale rád bych Vám při zahájení akademického roku, vedle přání úspěšného studia a velké radosti ze života, který právě prožíváte, upřímně přál profesní zarputilost a cílevědomost, podobné potěšení z objevování nového ve zvoleném oboru jako jsem zažíval já, nadšení z odhalování tajemství jeho specifických rysů, uspokojení ze zvládnutí všech profesních dovedností, úspěchů, které jsou milníky našich profesních životů, jako jsem je prožíval já sám ve svých mladých letech. Vedle studia nezapomínejte na kamarády a kamarádky, na společné prožitky ve škole i mimo školu, organizujte překvapení pro své blízké, vychutnávejte život, který právě ve vašem věku utíká až nebezpečně rychle.

Tak ať se Vám akademický věk vydaří a splní se Vám očekávání a sny, kterými žijete, kterými žijeme všichni – dnes a denně.

Dušan Pavlů

Rozhovor s Červenou propiskou

Odbornice na český jazyk: Žáci nejsou zvyklí
na samostudium, ukázal koronavirus

Karla a Sabina jsou specialistky v oblasti jazykových korektur a hlavně zakladatelky webu *Červená propiska*, který denně pomáhá velké spoustě lidí nejen s pravopisem. V rozhovoru pro časopis *Povstalec N2* hovoří mimo jiné i o tom, na co by se měli studenti nejvíce zaměřit v době uzavřených škol kvůli pandemii koronaviru.

Popsaly byste čtenářům svůj web? Jaká je jeho podstata a kdo přišel s nápadem na jeho založení?

S: Na webu sdílíme články, které lidem pomáhají s českým jazykem. Pro matranty vytváříme i čtenářský deník. Prvotní nápad na Červenou propisku měla Karla, která mě v srpnu 2018 oslovila, jestli bych s ní nechtěla spolupracovat. Nejprve vznikl web, kde jsme nabízely své korektorské služby, poté jsme vytvořily i instagramový profil, kam se snažíme přispívat denně.

K: Měla jsem silnou vnitřní potřebu sdílet své znalosti a perličky, na které jsem denně při korekturách narážela. V tu dobu byly synovi tři měsíce a byl opravdu hodné miminko, tak jsem měla poměrně dost času popustit uzdu své kreativitě. Teď je to s časovou organizací o něco náročnější, ale se Sabinou tvoříme

skvělý tým a navzájem se doplňujeme. Snažíme se to pojmout jednoduchou a lehce pochopitelnou formou. Občas přidáme i nějakou recenzi na knihu nebo článek s tipy na čtení, učení a podobně. V tomto týdnu zrovna vyšel článek s tipy k samostudiu.

Kromě svého webu vzděláváte lidi i prostřednictvím profilu na Instagramu, kde máte přes 48 tisíc sledujících. Proč jste se rozhodly pro tuto sociální síť?

K: Instagram je má oblíbená platforma, chvíli jsem uvažovala i o facebookovém profilu, ale nakonec se od toho upustilo, protože bychom zkrátka neměly čas spravovat více profilů. Raději se budeme věnovat jednomu na sto procent než několika na úkor kvality.

S: Na Instagramu máme také větší dosah, než bychom měly kde jinde. Hlavně

se prezentujeme i způsobem, který lidi baví. Nenutíme nikoho studovat mluvnici, ale na Instagramu, kde dnešní generace tráví spoustu času, podáváme obsah nenásilnou a jednoduchou formou, takže kolikrát ani sledujícím nepříjde, že se učí.

Má to i nějaké nevýhody?

S: Samozřejmě, lidé nám často píšou příliš jednoduché dotazy, například: „Píše se bysme, nebo bychom?“ To jsou velmi lehce dohledatelné výrazy a někteří jsou líní si něco vyhledat sami, proto raději napíšou nám.

K: Nechci, aby to vypadalo, že nerady odpovídáme na dotazy svých sledujících, to vůbec ne, jen někdy je toho příliš (až 50 dotazů denně) a odpovídáním strávíme i dvě hodiny každý den. To vše děláme zdarma a ve svém volném čase, Instagram nám bohužel nic neplatí, ale mohl by (smích). Snažíme se lidi motivovat k tomu, aby hledali v kvalitních zdrojích, dokonce jsme vytvořily i takzvaný výběr příspěvků, kde se můžete jednoduše jedním kliknutím dostat na zdroj.

Součástí vaší instagramové výuky jsou i pondělní diktáty, kde sledující vybírají odpověď z několika možností. Díváte se poté na výsledky?

S: Občas si výsledky projedu, abych viděla, jaká odpověď měla nejvíce hlasů. Podle toho vidím, v čem lidé chybovali, nebo naopak, jaké odpovědi byly v pořádku. Na základě těchto výsledků tvoříme další diktáty a sestavujeme plán na příspěvky.

K: Řekla bych, že tak v devadesáti procentech vím, jak to dopadne. Za svou praxi už jsem schopná odhadnout, co dělá lidem největší problém. Samozřejmě jsem

někdy výsledkem i překvapená. Témata diktátů jsou často i na přání sledujících.

A co dělá lidem největší problémy?

K: Číslovky, slova cizího původu, spřežky, zápis významných dní, čárky (nejčastěji asi za nevětným rozloučením „s pozdravem“) apod. Naopak diktáty na mě/mně, s/z, i/y, ji/jí nedělají našim sledujícím až takový problém, protože těmto okruhům je věnována větší pozornost ve výuce českého jazyka.

Máte pocit, že vzhledem k dnešní uspěchané době lidé při vystupování na sociálních sítích tolik nedbají na pravopis, nebo jsou pravopisné chyby otázkou neznalosti?

S: Myslím si, že od každého trochu...

K: Těžko říct. Na sociálních sítích se samozřejmě objevuje velmi mnoho neispisovných výrazů, což je v pořádku. Určitě netvrdíme, že spisovná čeština je jediná správná cesta vždy a všude. Na sociálních sítích jde především o rychlé sdělení obsahu. Problém však nastává, když se chyby objevují na firemních profilech. Tam si myslím, že by to mělo být bezchybné.

Myslíte, že častější používání mobilních telefonů a podobných zařízení může vést ke zhoršení schopnosti pravopisu? Zejména u dětí?

K: Ano, může to být jeden z faktorů.

S: Rozhodně. Děti navíc často vidí pravopisné/gramatické chyby na internetu, a to jak u influencerů, tak na oficiálních webových stránkách firem. Mohou si tak rychle zafixovat chybný zápis daného výrazu.

Když se nad tím teď zamyslíte naopak z druhé strany. Jaké chyby nejčastěji dělají dospělí?

S: Asi pořád ty stejné dokola, často i ty, které pak sdílíme u nás na profilu. Nikdy však neuvádíme zdroj, nechceme se nikomu posmívat, ale jen poukázat na chybu, aby se nešířila dál. Často nám chodí do zpráv fotky s chybami v číslovkách nebo se záměnou dějového a účelového přídavného jména...

K: Náš instagramový profil je v podstatě takové pomyslné zrcadlo nejčastějších chyb.

Uspořádaly jste několik workshopů na téma e-mailová komunikace. Proč jste se rozhodly zrovna pro toto téma?

K: E-maily píše každý z nás téměř denně, přesto se v nich často chybuje. Profesionální psaný projev je stejně tak důležitý jako ten mluvený. Mnoho lidí má problém se v psané formě stručně a jasně vyjádřit, vystihnout předmět e-mailu a objevují se i hrubky.

Jaké chyby se v e-mailech vyskytují nejčastěji?

S: Nejčastější chyby vidáme při oslovení a rozloučení. Častá je i aplikace anglických pravidel psaní e-mailů, která jsou odlišná.

Když vám přijde e-mail, ve kterém je spousta chyb, jak reagujete?

K: Záleží, o koho se jedná. Párkrát se nám stalo, že jsme milým způsobem nabídly své služby. Nedávno nám však přišel nevyžádaný e-mail s nabídkou pronájmu konferenční místnosti, který obsahoval asi 10 vět a bylo v něm 20 chyb. To byl opravdu extrémní případ.

Dokázaly byste říct, která pravopisná chyba je pro Čechy tou nejčastější?

S: Těžko říct, každý má nějakou zažitou chybu, kterou dělá stále dokola.

K: První mi na mysl vyvstalo slovo STANDARDNĚ, ale je těžké určit jen jednu, je jich celá škála.

Nejenže vzděláváte fanoušky pomocí sociálních sítí, ale i sami nabízíte korektorské služby. Proč by si měl člověk koupit služby od profesionálního korektora, když se na internetu objevuje spousta výrazně levnějších nabídek?

S: Lidé/firmy si většinou myslí, že korektora nepotřebují. Často své chyby v textu vůbec nevidíme, ale korektor je může snadno odhalit.

K: Přesně tak, pokud máme v hlavě zafixováno, že se slovo tchyně píše s dlouhým ý, tak ani po desáté kontrole vlastního textu nám nedojde, že je to špatně. Dokonce ani autokorektura vám to neopraví. Nízká cena je většinou velmi podezřelá, samozřejmě na úkor kvality. Pokud už se rozhodnete pro korektora, vybírejte velmi pečlivě. Zkontrolovaný text, který následně veřejně publikujete, je vaší vizitkou, takže i hrubky mohou vyvolat vlnu kritiky.

Lze vůbec poznat dobrého korektora ještě před objednááním jeho služeb?

K: Nejlepším ukazatelem je samozřejmě osobní doporučení. Dobrý korektor by měl mít již nějakou praxi a příslušné vzdělání.

Na svém webu píšete, že je třeba dávat si pozor na korektory staršího věku. Proč?

S: Stalo se nám již několikrát, že se na nás obrátili klienti s prosbou o překontrolování textu po jejich původním korektori. Následně jsme zjistily, že daný člověk to měl pouze jako „brigádu“ k důchodu, a jak už můžete tušit, přehlédl několik chyb. Je dost možné, že starší ročníky mají v paměti stále zakotvená stará pravidla. Nová Pravidla českého pravopisu se vydávala v roce 1993.

K: Ještě doplním, že starším ročníkům nemusejí být jasné nějaké novotvary, například deadline, copywriter apod. Určitě tím nechceme totálně odsoudit celou starší generaci, jen je dobré dávat si pozor při výběru na korektory-brigádníky.

Co vše zahrnuje plnohodnotná korektura?

K: Opravu gramatiky, pravopisu, stylistiky a typografie. Pro své klienty vytváříme i personalizovaný manuál, kde rozebíráme složitější modifikace a dáváme tipy na oživení textu.

Jaký je rozdíl mezi jazykovou a komplexní korekturou?

S: To je právě chyták ve světě korektur. Všimly jsme si, že konkurence mnohdy nabízí pouze jazykovou korekturu, stylistickou a typografickou úpravu pak za příplatek. To nám nedává vůbec smysl, provádíme vždy jen komplexní korekturu.

Kolik času vám zabere korektura jedné stránky?

K: Sabina je rychlejší než já (smích). Záleží na typu textu, někdy i půl hodiny.

S: Kolem 20 minut, ale přesně nevím, nikdy jsem to nepočítala.

Děláte i vy to, že si vzájemně kontrolujete texty?

K: Ano, pracujeme v týmu. Všechny texty, i ty vlastní, projdou rukama nás dvou.

Pokud by chtěl někdo využít vašich služeb, co pro to musí udělat?

S: Může nás kontaktovat telefonicky, zaslat e-mail, popřípadě poslat zprávu na Instagramu.

Jak vypadá následná spolupráce?

K: Klient nám zašle svůj text, my se na něj podíváme, spočítáme normostrany a následně určíme cenu a dobu dodání. V případě firem po klientovi žádáme i informace o cílové skupině, pro kterou je text určen.

Jak vypadá text, který zákazník obdrží po korektuře?

K: Vše opravujeme ve Wordu a přidáváme komentáře. Do samotného textu přímo nezasahujeme, pouze v případě doplnění interpunkce či vyškrtnutí nevhodného výrazu. Snažíme se text nejen opravit, ale i obohatit a jazykově přizpůsobit cílové skupině.

Kateřina Herodesová

*Rozhovor původně vyšel na stránkách
deníku FORUM 24*

Co dělají, když zrovna

Petra Zadražilová

Provozní a marketingová ředitelka

Volného času moc nemám, ale když, tak miluji cestování, ráda vařím, jím, spím, čtu, baví mě zútulňování bytu. Mám moc ráda kytky a snažím se sportovat (což mě moc nebaví, ale je to potřeba). A ráda trávím čas se svými holkama (dcery Kiky a Justý).

—nestojí za katedrou?

nejsou
v kanceláři?

Michaela Obrová (Dylová)

Marketing a grafika

Je pro mne těžké říci, co dělám, když nejsem v práci, jelikož není chvíle, kdy bych na práci nemyslela. Vlastně se mohu přiznat, že jsem workoholik. Nedávno jsem byla nechtěně bez počítače, jelikož chtěl také ochutnat výbornou polévku Tom Kha Gai – doporučuji, a bylo to pro mne vcelku milé překvapení, že jsem na chvíli po dlouhé době vypla. Takže ano, první část mého dne zabere grafika. Druhá část dne je méně zábavná, každý den totiž dojíždím 70 km vlakem. Mám tedy aspoň čas přečíst si knížku nebo kouknout na Netflix. Doma na mne čeká manžel (Michaela Obrová, těší mě) a černý vypasený kocour Jack. Ale říkáme mu Kuno (Instagram @Jack_BritishCat). Miluju svoji rodinu, klid a pořádek. Neodmítnu dobrý drink se svými přáteli, který se většinou zvrtné v nějakou party, avšak co si budeme povídat... Teď je doba trochu omezená. Tak snad bude líp a brzy se budeme potkávat na chodbách.

Rozhovor se studentem

Diviška Štefflová

Jednoho dne se muž a žena bavili o tom, jak pojmenují svoji dcerku. Nemohli se shodnout na jméně, a tak přemýšleli dál. Jednou, když muž četl noviny, uviděl, že svátek má Denisa. K tomu byl připojen komentář o vzniku tohoto jména. Zjistil, že jméno Denisa pochází z řeckého Dionýsos. Díval se na jména odvozená od tohoto a našel jméno DIVIŠKA. A právě s touto slečnou Vám dnes přináším rozhovor.

Diviška, jak můžete vidět z jejího Instagramu nebo Youtube videí, je velký živel, který se jen tak něčeho nebojí a do všeho jde s vášní. Právě proto mě velmi zaujala a věřím, že na Vás bude mít stejný účinek jako na mě. Vyzařuje z ní energie, která vás nutí snažit se neustále učit novým věcem a jít si za svými sny.

Kdo nebo co tě přivedlo k fotografování?

K fotografování mě přivedla moje maminka, která měla focení spíše jako koníček. Poté jsem se rozhodla povýšit svou „zábavičku“ na vyšší level a šla na střední fotografickou uměleckou školu.

Měla jsi někdy období, kdy tě focení přestalo bavit a chtěla jsi s tím seknout?

Vyloženě s focením jako celkem ne, spíše se styly v tomto oboru. Například jsem jeden čas naprosto odmítala fotit akce typu ples, svatba... A absolutně mě nebavilo upravovat fotografie z takových akcí.

Kolik peněz jsi do focení nejvíce investovala a stálo to za to?

To je velice zajímavá otázka, na kterou nemám úplně přesnou odpověď, ale rozhodně se má technika bude pohybovat v hodnotě okolo 500 000,-. Fotografie je prostě nekonečný žrout peněz, už jen díky vývoji všech technologií.

Co považuješ za svůj největší úspěch?

Pravděpodobně to, že jsem se dostala do APF (Asociace profesionálních fotografů). Jedna z možností být hodnocena profiky z oboru.

Co nebo koho fotíš nejraději?

Většinou záleží na období. Momentálně bych nejraději šla do nějakého cirkusu v zahraničí nebo do divadla, což bohužel v této době úplně nejde.

Jakou radu bys dala začínajícím fotografům?

Foťte, foťte, foťte!

Od kolika let ses věnovala gymnastice a jak ses k ní dostala?

Moji rodiče si se mnou moc nevěděli rady. Hyperaktivní holčička, která chtěla pořád něco dělat. Gymnastika bylo řešení, které ulevilo všem stranám. Nehledě na to, že gymnastika je základem ke všem sportům. Díky ní jsem pak mohla například závodně skákat do vody.

Proč už neděláš gymnastiku závodně? Chtěla by ses k ní vrátit, nebo ji chceš dělat už jen volnočasově?

Gymnastiku závodně nedělám už nějakou dobu a vůbec mi to nechybí. Stres a trenéři, kteří pořád chtějí nějaký výkony. To prostě není pro mě. Nicméně do tělocvičny se ráda vrátím, a tak si cvičím pro sebe. Například stojkuju.

Jaké se ti stalo největší zranění?

Nikdy jsem neměla nějaké závažné zranění, které by mi znepříjemnilo život na více jak týden. Většinou jen bolavé zápěstí (klasické gymnastické bolesti), záda a naraženiny.

Jak se člověk naučí nebát se pádu?

Těžko říct. Sama jsem měla velké problémy se strachem. Vždy jsem všechno uměla jako první, ale taky jsem ten samý prvek přestala dělat jako první, protože jsem se moc bála. Člověk by se měl prostě kousnout, věřit svému tělu a jít.

Bylo někdy tvým snem pracovat v cirkuse?

Nebylo a nikdy nebude. Cirkus je životní styl, který není dělaný pro lidi „zvenčí“.

Myslíš, že je možné se naučit gymnastiku i v dospělosti, nebo už je pozdě?

Záleží, co v tomhle případě znamená „nauč se gymnastiku“. Jestli mluvíme o základech (stojka, přemety, toče na hrazdě, základní skoky), tak určitě může! Když se bude správně trénovat. Ale kdybychom mluvili o vrcholové gymnastice, tak si to nemyslím. Starší člověk se hůře učí nové věci a mohl by si lehce ublížit.

Co bylo tvou motivací k tomu začít točit na Youtube?

Vlastně ani nevím. Už od 14 let jsem občas vydala nějaké video a měla nutkání sdílet svůj život. Vše se ale pořádně rozjelo a já se věnuji Youtube naplno až poslední půlrok.

Jaký má podle tebe tvůj Youtube channel význam? Jakou má nést zprávu? Je to jen osobní vlog, nebo chceš ostatní něco naučit?

Mým cílem bylo a je ukazovat, co dělám, a i třeba trochu motivovat a inspirovat. Též mé zážitky z focení a cestování. Nikdy jsem nechtěla nikoho učit, protože na to ještě nemám dostatečný skill.

Jaká je tvoje cílová skupina?

Lidé, kteří chtějí začít fotit, fotí anebo se chtějí jen pobavit.

Jaký máš největší sen nebo cíl, který by sis chtěla splnit?

Mým snem, kterého bych chtěla dosáhnout v nejbližších letech, je má vlastní výstava fotografií a v rámci toho i fotokniha ze života umělců, které nejčastěji fotím.

Je něco, co bys chtěla ostatním vzkázat? Radu, citát nebo cokoliv tě napadne?

Všechno je o prioritách. Věta, kterou se řídí každý, aniž by si to třeba uvědomoval.

Tessa Black

Jak se neutopit v oceánu informací

Mnoho z nás se už od časného jara letošního roku nachází v podobné situaci. Je tu něco nového, co řeší všichni a všude. Informace se na nás valí ze všech stran, ze všech médií a z úst téměř každého, s kým se setkáme. Vzniká v nás pak pocit, že se topíme v oceánu informací a nevíme, čeho bychom se v něm chytili.

Jak tedy filtrovat informace, které na nás útočí ze

všech stran?

1. Hlídat si, odkud jdou

Stejně jako u bakalářské nebo seminární práce nemůžeme vzít informace jen tak odněkud. Zdroje, ze kterých čerpáme, když se chceme o něčem informovat, musí být relevantní a spolehlivé. Nepřikládejte tedy moc velkou váhu lidem, kteří nejsou odborníci na danou problematiku, a platformám, na kterých se objevují dezinformační nebo poplašné zprávy.

3. Udržovat si odstup

I média, která bereme běžně jako důvěryhodná, cílí hlavně na to, aby měla sledovanost. Berte tedy každou zprávu s odstupem, zamyslete se nad tím, jak je podaná a jestli není formulovaná víc poplašně, než je třeba. Situaci musíme brát zodpovědně, ale panika nepomůže nikomu a ničemu. Nezapomínejte používat kritické myšlení.

2. Regulovat jejich množství

Nejedna rodina měla asi na jaře puštěnou televizi prakticky nonstop a trávila své dny s hlasem, který informoval o množství mrtvých a nakažených. Měli bychom si udržovat přehled o tom, co se děje a jaká opatření jsou zrovna aktuální, ale je třeba, aby se z toho nestala posedlost. Proto je lepší podívat se co je nového třeba jen jednou denně, a jinak se věnovat jiným a psychicky ne tak zatěžujícím činnostem.

Rady vztahují na současnou epidemiologickou situaci, uplatnit tento postup ale můžete (a měli byste) ve vztahu k jakémukoliv tématu. Doufám, že vám těchto pár základních tipů, které si není nikdy od věci připomenout, pomůžou zachovat chladnou hlavu při všem, co nás v budoucích dnech i měsících čeká.

Tereza Blahová

PhDr. Michaela
Vaculíková, Ph.D.

*Bedynka
s káradiem*

Č. 4

Muž, vybere-li si roli muže, je stvořen k boji. Úlohou ženy, vybere-li si roli ženy, by mělo být udržování vztahů mezi členy smečky a péče o druhé. Ovšem nikdo z nás nemusí tyto dnes již archetypální role volit. Musíte se ve svých rolích vytvořit, nikoliv jen přejímat vzorce a schémata, ale kráčet svou vlastní cestou. Je TO náročné, ba přímo boj, ale je toho třeba a stojí to za to.

Na klasickou rodinu příliš nevěřím. Nevěřím v dnes již tradiční matici: maminka, tatínek a dvě děti. Věřím v širší společnost, která ani nemusí být generována z nějakého pokrevního příbuzenství. To je sociální struktura, kterou už tisíce let žijí nomádi. Je chybou, když se sociální život usadí jen do elementární rodiny – to vnímám jako velký problém. V tu chvíli se příliš uzavřete do svého obývacího, za zdi svého domova, anebo do organizace firmy či vaší kariéry. Myslím si, že lidská cesta je vetknuta do širších sociálních vazeb, v nichž se člověk rozprostře a v nichž se seberealizuje. Domnívám se, že je zásadní si nastavit konfiguraci sociálních vztahů, v jejímž rámci se můj život dospělého bude uskutečňovat. TO nepřichází jako samozřejmost, jde o vydobytou sebetvorbu.

Zažila jsem obojí; elementární rodinu i smečku, v níž existuji momentálně. A určitě daleko větší míru svobody, energie a možnosti se seberealizovat poskytuje smečka. To je to, co říká Michel Foucault: „Svůj život musíte vynalézt.“ Na katedře kulturologie, kde jsem studovala a kde nás bylo velmi málo, jsme byli přesně takovíto smečka, takoví spiklenci. Nádherný způsob života mezi již výrazně vyprofilovanými osobnostmi. Máte holá záda, každý jste sám za sebe, ale zároveň cítíte spříznění a sounáležitost. Prostě vlci.

Udělá to s vámi moc, když se můžete nadechnout čerstvého vzduchu a zažívat svobodu, která se může stát tvorbou. Také jsem se po dlouhých letech nadechla. Manželství je instituce a můj náhled na instituce jakéhokoli druhu je nedůvěřivý, byť vím, že by život bez nich v rýhovaných společnostech nebyl možný. K institucím pociťuji apriorní bytostný vzdor. A vždy, když se z nějaké vyváží, cítím svěží závan volnosti. Je, myslím, velmi důležité, abychom si tento institucionální tlak, který se pro nás stává tlakem existenčním a existencionálním, uvědomovali a abychom s ním dokázali zacházet ve prospěch individuálního bytí. Systém asi nezměníme, ale svůj postoj ano. Můžeme se stát v tomto smyslu malou soukromou revolucí.

Jaký byl váš největší trapas?

Objednala jsem si vibrátor

Než mě všichni konzervativci po přečtení nadpisu odsoudí, pojďme si nalít čistého vína. Vyložit karty na stůl. – Je lockdown. Těžká doba, zejména pro nás single jedince, jejichž jediná šance k nalezení potěšení je buď skrze sociální síť Tinder nebo skrze vlastní iniciativu. Druhá varianta se týká těch samostatnějších a psychicky méně zvrácených. A jelikož se i já zařazuji mezi lidi z druhé varianty, otevřela jsem webovky obchodu s erotickými pomůckami a na kamarádčino doporučení si objednala vibrátor.

Svou první objednávku jsem zvládla na jedničku. Nechala jsem si ji doručit do Zásilkovny naproti mému domu a doufala jsem, že převzetí se ponese v co nejdiskrétnějším a nejdiplomatičtějším duchu, v jakém jen lze vibrátor převzít.

Za dva dny mi zvonil telefon. Z něj se ozýval můj otec pokládající otázku: „Co jsi objednávala přes mou firmu?“ Jeho kolegovi totiž přišla SMS s výzvou vyzvednutí si vibrátoru v Zásilkovně naproti mému domu.

Přes jeho firmu jsem sice tuto objednávku neuskutečnila, ale zadala jsem do ní telefonní číslo, které pod firmu spadá. Číslo, které je stejné jako čísla jeho kolegů s výjimkou koncové číslovky. Mé

končí trojkou, jeho kolega má čtyřku. A jak jsem pak taky z výpisu v mailu zjistila, čtyřku mělo i telefonní číslo u mého vibrátoru.

Anonym

Donaha

Povím vám o mém poprvé. Poprvé na gyndě. Celá nervózní jsem přešlapovala v čekárně a představovala si, jak trapný to celý asi bude. Paní doktorka byla moc milá, neustále si se mnou chtěla povídat a já se připravovala, až přijde ten okamžik, kdy budu muset jít do kabinky. Když ten okamžik přišel a paní doktorka mi pokynula, ať si jdu odložit, odložila jsem si toho nějak víc, než bylo třeba. Vyšla jsem jen v ponožkách. Paní doktorka se začala smát, že stačily kalhotky, že mi to asi měla říct. Já celá rudá a nervózní zalezla zpátky a říkala si, co mě to proboha vůbec napadlo. Že jsem všude nejradši nahá, o mně spousta lidí už ví, ale na tomhle místě to nebylo úplně třeba.

Tereza Žižlavská

Zákony termodynamiky, teorie relativity, kvantová pole...

Pamatuje si ještě vůbec někdo na naší škole, co tyhle pojmy vlastně znamenají? Prváků se neptám. Ti možná budou moct alespoň naznačit, čeho přesně se tyto termíny týkají. Ovšem takový třeták, který má tendenci sedět se skicákem, beletristickou knihou, nad marketingovým projektem či se někde potulovat s foťákem, rychle nepotřebnou informaci vypustí. Proto je testík na osvěžení fyzikálních pojmů více než vhodný! A ne že se obrátíte pro pomoc k tetě Wiki či strýčku Googlovi!

1. Čím se proslavil Isaac Newton?

- a. Spadlo na něj jablko.
- b. Zformuloval gravitační zákon.
- c. Proslavil se knihou *Budiž dobro*.

2. Kterým písmenem/symbolem se označuje čas?

- a. t
- b. T
- c. $\check{c}$

3. Existuje antihmota?

- a. Jenom jako teorie.
- b. Ve srážkách vysokoenergetických částic kosmického záření.
- c. Uchovává se v tajných laboratořích amerického Pentagonu.

4. Čím se zabývá fyzika kondenzovaného stavu?

- a. Nic takového jako „kondenzovaný stav“ ani neexistuje.
- b. Zabývá se vlastnostmi stavu, kdy elektrony obíhající okolo jádra reagují s protony.
- c. Zabývá se vlastnostmi kapalin a pevných látek společně s jevy, které v nich probíhají.

5. Co je to trojný bod?

- a. Tři tečky okolo sebe, které se používají pro zápis hvězd.
- b. Tři body v testu.
- c. Bod, při kterém jsou v nádobě současně přítomna všechna tři skupenství konkrétní látky.

6. Existuje čtvrté skupenství?

- a. Ano, je to plazma.
- b. Ne, je jen plynné, kapalné a pevné.
- c. Ano, je to iont.

7. Která jednotka se používá k měření radioaktivity?

- a. R
- b. Jr
- c. Ci

8. Kdo je autorem knihy *Stručná historie času*?

- a. Albert Einstein
- b. Stephen Hawking
- c. Erwin Schrödinger

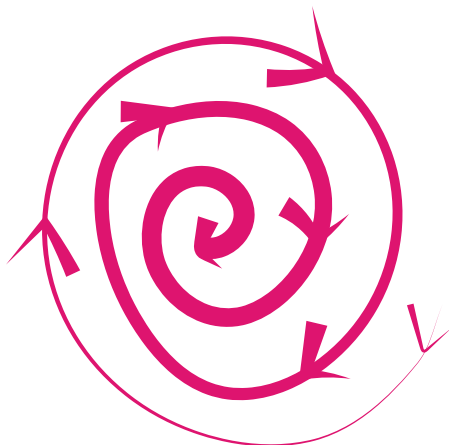
9. Jaká je rychlost světla?

- a. Přibližně 3×10^8 m/s.
- b. Přibližně 300 000 m/s.
- c. Přibližně 3×10^8 km/h.

10. Až kam lze vystopovat počátky fyziky?

- a. Objevila se už v antice, kde byla součástí filozofie.
- b. Fyzika přišla s Newtonem.
- c. Nelze přesně říct, kdy se objevila.

Druhá šance, která to zhorší, aneb Časové paradoxy

Už Albert Einstein přes speciální teorii relativity („speciální“ je součást názvu) dokázal, že by cesta do budoucnosti byla možná. Akorát tedy bez možnosti návratu do své doby.

Jeho slova potvrdil i Stephen Hawking, který zároveň vysvětlil, proč by cesta do minulosti nemohla fungovat. Podle jeho slov by došlo k porušení příčiny a následku. Nejlepší se toto tvrzení vysvětluje pomocí paradoxu známého jako „zabití předka“. Osvětlím vám tu ovšem i několik dalších zajímavých paradoxů, které se týkají hlavně minulosti.

1. Zabití předka

Dejme tomu, že jste se dostali do daleké minulosti. První věc, kterou uvidíte, je osoba, která se na vás žene s nožem v ruce, naprosto vyděšená vašim nečekaným zjevem. Pokud máte alespoň trochu pud sebezáchovy, začnete se bránit. Co by čert nechtěl, v sebeobraně tu osobu zabijete. A teď plot twist – zabili jste svého dávného předka. Co tedy bude s vámi? Zmizíte hned? Nebo budete muset v té době zůstat bez možnosti návratu do 20. let 21. století?

2. Motýlí efekt

Další hypotetická situace: osoba A, se kterou jste prožili pět let šťastného vztahu, vás náhle opouští kvůli osobě B. Znáte ji, byli jste blízkými přáteli na střední škole, jen jste se po maturitě přestali bavit. Dostanete možnost vrátit se v čase, něco změnit a vrátit se zpět. Pod vlivem bolesti toho využijete, vrátíte se do těla svého patnáctiletého já a na seznamovák si k osobě B nepřisednete, což znamená, že se nespřátelíte. Vracíte se tedy do své doby a náhle zjišťujete, že vaše drahá polovička nejenže chodila celou dobu s osobou B, ale před několika měsíci se dokonce vzali!

Tento příklad je ještě víceméně takovou odlehčenou variantou toho, co by se mohlo stát. Nejčastěji ovšem uslyšíte zkrácený, ale velmi výstižný příklad motýlího efektu – jedno mávnutí křídel motýla na jedné straně zeměkoule může vyvolat tajfun na druhé straně zeměkoule.

3. Paralelní svět

Představte si, že jste vynalezli stroj času a jako jediní ho můžete používat. Přijde k vám na návštěvu významný politik a prozradí vám, že výsledky minulých voleb byly zfalšované, a proto vás prosí, abyste v minulosti tento problém vyřešili. Politik se vám líbí, dokonce jste za něj ve volbách hlasovali, a tak souhlasíte. Podaří se vám tedy chytrým způsobem zabránit zfalšování výsledků a vámi zvolený favorit se stane prezidentem. Můžete se tedy vrátit do své doby. Jakmile to ovšem uděláte, zjistíte, že váš oblíbený politik je vlastně tyran a vy jste mu dopomohli k moci. Vráťte se do minulosti znovu a výsledky znovu zfalšujete. Popletete ovšem čísla a tak se při návratu do své doby ocitnete v absolutistické monarchii. Otázkou je, zdali se opravdu vracíte do své doby, nebo jen cestujete mezi paralelními světy.

4. Časová smyčka

Když vám bylo dvanáct, udála se s vámi velmi fascinující věc – navštívilo vás vaše o osm let staré já a prozradilo vám, abyste si po střední škole podali přihlášku na VŠKK. Nikdo vám tento zážitek pocho-pitelně nevěřil, stejně tak nikdo nechápal o jaké vysoké škole je řeč, protože VŠKK v té době ještě neexistovala. A hlavně – ani jste nevěděli, jaká dvě slova se skrývají za písmeny KK. Jenže jak roky ubíhaly a maturita se blížila, najednou se taková škola objevila a vy jste měli jasno – podali jste si přihlášku, vzali vás a následně jste se náhodou seznámili s šíleným fyzikem,

který se vás rozhodl poslat do minulosti, aby se časová smyčka uzavřela vašimi slovy o přihlášce.

Tohle je příklad toho, pokud přímo vy cestujete do minulosti a vracíte se do přítomnosti, ale je tu ještě jeden zajímavý typ časové smyčky.

Dejme tomu, že celý život obdivujete práce jednoho starého celosvětově známého fotografa. Pod vlivem inspirace se začnete fotografování věnovat – poctivě studujete a rozvíjíte svůj talent. Jednou vás pozvou nafotit laboratoř šileného fyzika, který o sobě tvrdil, že vynalezl stroj času. Tvzení bylo pravdivé, ocitnete se v roce 2000. Jedna z prvních věcí, která vás napadne, je seznámit se s vaším oblíbeným fotografem ještě před tím, než se proslavil. Má to ovšem jeden zádrhel – žádný takový fotograf neexistuje. Rozhodnete se tedy vydat na místa, kde fotil, a pod vlivem inspirace ta místa začnete fotit vy. A voilá – celou tu dobu jste tím fotografem byli vy.

Časová smyčka zcela zřejmě není paradox, ale jen ukázka toho, jak by v cestování v čase fungovalo dodržení příčiny a následku.

5. Bootstrap paradox

Tento termín je převzat přímo z angličtiny, protože v češtině ho zřejmě nenajdete.

Vrátíme se do dob vašeho dětství. Každý z nás měl pravděpodobně nějakou oblíbenou hračku. Představte si, že vám ji dala přívětivá starší osoba a vy jste si hračku ihned zamilovali. Provázela vás v těžkých dobách vašeho života – problémy ve škole, hádky rodičů, ignorace

přátel... Hračka tu ale pro vás vždy byla a vy jste se cítili bezpečně, když jste ji v posteli měli po svém boku. Postupně jste ale vyrostli a našli jste zálibu ve fyzice. Zároveň jste se stali prvními, kdo sestrojil stroj času. Než jste do něj však vkročili, pohled vám padl na hračku a najednou vám to došlo – to vy sami jste si předali hračku.

Takhle to vypadá jako klasická časová smyčka, je tu ovšem jedno „ale“ – hračka. Pokud totiž stále cestuje jeden a ten samý předmět, tak se přeci opotřebovává a časem může dojít k tomu, že místo hračky budeme svému mladšímu já předávat jen jakési zbytky.

An Ardes

Víte, že...?
...cestovat v čase by se dalo i za pomoci černé díry? Dle obecné teorie relativity tuto možnost totiž poskytuje silné gravitační pole.

Cestovatelská rubrika

Znovu vám přinášíme tipy, kam se podívat po světě, v České republice nebo i přímo v Praze. Proč? Cestovatelská rubrika v minulém čísle měla skvělé ohlasy. Cestování vás prostě baví! A díky tomu si teď můžete přečíst další nové články. Pokud s námi chcete sdílet nějaký svůj zážitek, nebojte se nám napsat na e-mail povstalec2@gmail.com.

Po městech Evropy

Cestovat po Evropě, poznávat její kulturu a navštěvovat známá města jsem začala už v dětství. Prvním městem, do kterého jsem takto záměrně jela, byly Benátky. Vzal mě tam táta a celý výlet byl opravdu zajímavý, protože jsme jeli autem a už po cestě navštívili hezká místa jako Umag v Chorvatsku nebo Lipicy ve Slovinsku – známé chovem ladných lipicánů (bílí koně, kteří se rodí černí).

Benátky jsou krásné město s bohatou minulostí. Mnoho lidí je navštěvuje v době karnevalu, který bývá označován za jeden z nejhezčích na světě. Pokud v Benátkách strávíte víc dní, doporučuji zajet i na okolní ostrovy, například krásný ostrov Burano. Já osobně jinde než ve městě nebyla, ale určitě mám v plánu to napravit.

Itálii jsem si zamilovala, takže další na seznamu byl Řím. Ač je to možná trochu klišé, toto město mě opravdu okouzlo. A to hlavně Koloseum (ano, zase klišé). Velice hezký je i Pantheon, Sixtinská kaple nebo Forum Romanum. Velice známá je i Fontána di Trevi, při mé návštěvě však byla zrovna pod lešením, což mě po době strávené jejím hledáním opravdu nepotěšilo. Všechno však dokáže spravit výborné gelato!

Minulý rok (2019) jsem se po nějaké době do Itálie opět vrátila a navštívila Florencii i Pisu. V obou městech jsem obcházela památky většinou pouze zvenčí a musím říct, že to stačilo. Každý

den bylo co k vidění (a já aspoň neutratila moc peněz za vstupné). Dám vám také malý tip, kam zajít ve Florencii na jídlo. Určitě vyzkoušejte restauraci *Mr. Pizza*. Možná tento podnik ze začátku tolik nezaujme a vy budete stejně (jako já s přítelem) hledat jinou restauraci, ale když tam jednou zajdete, rádi se pak budete vracet. Obsluha je velice milá, jídlo výborné a celý podnik působí domácíím dojmem.

Z Itálie se přesuneme do Francie, kde jsem navštívila hlavní město Paříž. Je to dobré místo pro chození pěšky – ulice jsou elegantní a je zde spousta krásných parků. Nejznámějšími turistickými atrakcemi jsou jistě Eiffelova věž, muzeum Louvre, katedrála Notre-Dame, Moulin Rouge, historický Pantheon, Lucemburské zahrady a most zámků – Pont des Arts. Každopádně mým nejoblíbenějším místem v Paříži se stala čtvrť Montmartre, kde jsem byla ubytovaná. Vždy zde panovala příjemná, uvolněná a přátelská atmosféra. Je tu plno kavárniček, pouliční umělci a nádherná bazilika Sacré-Coeur. Navštívila jsem i muzeum Montmartre a mohu ho vřele doporučit i s procházkou po malé kouzelné zahrádce hnedka za domem, ve kterém je muzeum zřízeno.

Se střední školou jsem před několika lety navštívila Anglii a jeden den byl v plánu Londýn. A musím říct, že pouhý jeden den (ani ne celý) na Londýn opravdu nestačí. Se školní skupinou jsme prošli jen přibližně polovinu města – část, kde se nachází Londýnské

oko a Big Ben. Já a moje kamarádka jsme se však rozhodly, že toho chceme vidět co nejvíc, a tak hned jak byl rozchod, vyrazily jsme přes celé město k divadlu Globe a dalším známým památkám. Za asi dvě hodiny jsme proběhly další část Londýna tam a zpět.

Dalším z velice známých měst je Barcelona, kterou jsem poprvé navštívila se svojí kamarádkou bez rodičů nebo jiného dospělého doprovodu. Nejznámější stavbou Barcelony je asi Sagrada Família od známého architekta A. Gaudiho, která ještě stále nebyla dostavěna, přestože stavební práce začaly už v roce 1882. I tak určitě stojí za to se k ní vypravit a pak můžete pokračovat rovnou do parku Güell, kde najdete další Gaudiho díla.

Okouzujícím místem je i Amsterdam. Holandská architektura je opravdu krásná a vřele vám mohu doporučit projíždku lodí, pokud nechcete chodit pořád jen pěšky, nebo si půjčte kola, která jsou v Amsterdamu naprosto všude. Ač jsem moc člověk, který navštěvuje umělecké galerie, v Amsteru stojí určitě za to navštívit muzeum Vincenta van Gogha nebo Rijksmuzeum. A pokud máte čas, můžete zajet i do krásné rybářské vesničky Volendam nebo skanzenu Zaanse Schans.

Teď v zimě a v době vánočních trhů vám určitě doporučuji navštívit (pokud je to v rámci situace s covidem možné – protože tento text vzniká na začátku října a nikdo netuší, jaká tou dobou bude situace) Vídeň nebo Drážďany. V obou městech jsou krásné vánoční trhy a při své návštěvě můžete samozřejmě navštívit i místní památky.

Tereza Vodvářková

Máte kamarády na Erasmu? Využijte toho!

Pokud máte nějakého kamaráda či kamarádku na stáži v zahraničí, využijte toho! Je to skvělá příležitost nejen navštívit člověka, kterého byste jinak minimálně pár měsíců neviděli, ale také možnost podívat se do ciziny.

Já osobně této možnosti už několikrát využila, a až se situace s koronavirem zase uklidní, budu v tom pokračovat. Většinou si totiž stačí zaplatit jen cestu tam a zpět a vzít si nějaké ty penízky na jídlo. Ubytování vám totiž velice často může zajistit váš erasmák, a to buď v pronajatém bytě, pokoji, nebo někdy dokonce i na koleji. Další nezpochybnitelnou výhodou je, že pokud si chvíli počkáte a necháte svého kamaráda/kamarádku ve městě nejprve zabydlet, jistě vám potom rád/a ukáže památky, ale i hezká místa, kam tolik turistů nezavítá a které jsou spíše pro místňáky.

Mně se takhle podařilo navštívit kamaráda v Ženevě a projít si zdarma budovy CERNu a další zajímavá místa. Nebo kamarádku v Bergenu – den kdy jsem přiletěla, tak nasněžilo a my jsme se pak mohly procházet městem s tou pravou zimní atmosférou. Tento rok jsem také doufala, že se mi povede letět za jinou kamarádkou do Santiaga de Compostela, lépe řečeno že se sejdem v Madridu a procestujeme část Španělska a Portugalska a skončíme v Portu. Bohužel kvůli situaci s koronavirem, která nastala (po tom, co jsem si koupila letenky...), se tento skvělý plán neuskutečnil. A nevyšla ani návštěva další kamarádky ve Slovinsku. Někdy plány holt nevyjdou... Všichni si určitě přejeme,

aby se celá situace už uklidnila. Cestovat však můžeme i tak, protože i Česká republika má hodně co nabídnout! O tom si můžete přečíst v dalších článcích.

Tereza Vodvářková

Po krásách naší země

Stezka korunami stromů na Lipně

Výlet na Stezku korunami stromů, ať už na tu na Lipně, nebo jinde, podniklo letos spousta cestovatelů. A já si nedávno ověřila, proč se zrovna tohle místo stalo oblíbenou turistickou destinací. Příjemné okolí okolo Vodní nádrže Lipno navodilo tu správnou atmosféru před dobrodružstvím. Když jsme dojeli na místo, koupili jsme si lístky na lanovku a nechali se vyvézt nahoru. A dobře jsme udělali! Stezka se zespodu nezdá být příliš vysokou, ovšem trasa až na samý vrchol je náročná, a to zejména kvůli stoupání nahoru a chybějícímu záchytnému bodu, který by dal pocit bezpečí. Já sama strach z výšek nemám, ale pevná zeď mi chyběla. Když jsem totiž ze samé špičky stromu shlédla dolů, nepříjemně se mi zamotala hlava. Navíc skrz dřeva, která tvoří podlahu, je vidět

dolů a to pocitu bezpečí příliš nepřidá. Ale je to ten správný adrenalin, o tom není pochyb! Když překonáte tuto část, dostanete se do stoupající spirály, která poskytne s každým vystoupaným patrem dechberoucí výhled. Stezka je doplněna edukačními okénky, u kterých můžete hádat správnou odpověď. My se u toho skvěle pobavili!

Pro cestu dolů doporučuji zakoupit jízdu tobogánem. Jedna jízda stojí 50 Kč a je možné ji zakoupit přímo na stezce. I když se rozhodnete vrátit se ze stezky po svých, zpět na parkoviště se můžete dostat buď příjemnou procházkou, nebo se projet na koloběžce. Ať zvolíte jakkoliv, určitě neprohloupíte – příroda v okolí je nádherná.

Pokud chcete na Lipnu strávit celý víkend, doporučuji zajet si na oběd do Hotelu Barborka a pokračovat do ne-dalekého aquaparku nebo na bobovou dráhu, která je, alespoň podle mé vlastní zkušenosti, tou nejlepší v ČR!

Kateřina Herodesová

Ostrava

Svůj den jsem začala pozdní kávou a dortíkem ve veganském podniku Black Kale. Městskou turistiku si nejvíc užívám v klidu a bez přehnaného plánování, proto jsem prozkoumávala Ostravu bez vytyčených cílů. Možná právě proto mě tolik nadchla. Monumentální katedrála Božského Spasitele v duchu neorenesance, funkcionalistická Nová radnice, z jejíž věže si můžete prohlédnout celé město a okolí nebo ohromné konstrukce Vítkovických železáren – to všechno může nadšence do architektury a historie nadchnout svou jedinečnou atmosférou, kterou na vás dýchne i celková urbanistická kompozice centra města. Tam si můžete toulky zpříjemnit návštěvou jedné z mnoha moderních kaváren nebo restaurací.

Ostrava i její obyvatelé mají svou zvláštní energii, která je v porovnání s dosti hektickým a skeptickým duchem Prahy, mnohem divočejší, přirozenější, syrovější. Ta se promítá do všeho.

Milovníka elektronické hudby nadchne hudební klub *Rapzzz Place*, který funguje ve dne i jako kavárna. V *Galerii výtvarného umění Ostrava* stojí za navštívení skvěle komponovaná expozice *Dělník je smrtelný, práce je živá* a v nevšedním prostoru *Plato* si můžete vychutnat kávu nebo něco dobrého přímo ve výstavním sále, který je zároveň dílnou, kinem i knihkupectvím; podnik s názvem *Etáž*, ve kterém promítají filmy a nabízí unikátní drinky, je útočištěm, kde může návštěvník železáren vstřebat všechny dojmy.

Pochmurné počasí zářijové soboty mi vytvořilo Ostravu přesně takovou, jakou

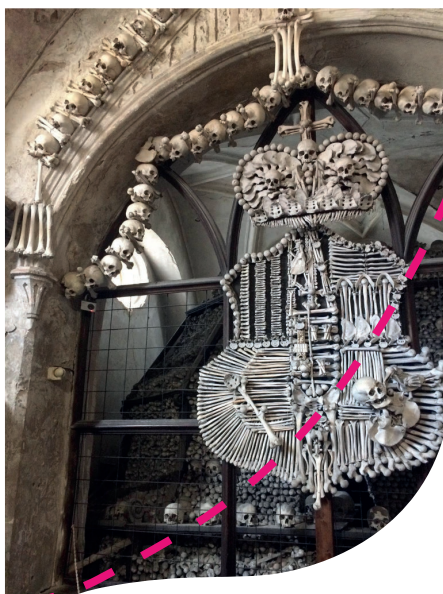
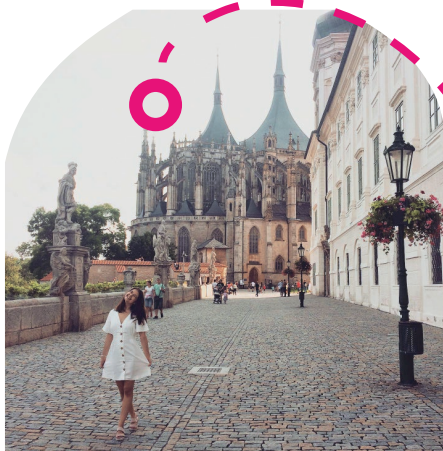
jsem si ji představovala. Drsnou, ale magickou. Stojí za návštěvu pro každého, kdo se nebojí silných dojmů.

Tereza Blahová

S rouškou do Kutné Hory, better safe than sorry

Když ještě bylo venku krásně a netrávila jsem dny u zajímavých dokumentů (*Prátelé*, *Emily in Paris* – Netflix), udělala jsem si výlet do Kutné Hory. Pověstnou Kostnici jsem viděla naposledy jako malinká, nepamatovala jsem si vůbec nic, tak jsem byla napnutá jak kšandy, jakou spirituální atmosféru tam ucítím. No, kromě toho, že prostor byl opravdu o dost menší než v mých vzpomínkách, atmosféru jsem cítila akorát tak prodejní. Všude možně se daly koupit naprosto nevkusný suvenýry a nápisy „ZÁKAZ FOCENÍ“ tam bylo snad víc než kostí samotných. Jediný spirituální okamžik byl ten, kdy jsem zapálila jednu ze svíček za zemřelé. Jinak to tam působilo jako klasická past na turisty. Mnohem lepší zážitek jsem měla z katedrály svaté Barbory nebo z obrovského muzea moderního umění, které určitě doporučuju. V Kutné Hoře je spousta krásných kaváren, já i *TripAdvisor* doporučujeme *Cafe Dačický* nebo *Silver Cafe* se skvělejsma horkýma malinama a vanilkovou zmrzlinou! A ty ceny... Aperol za 60 Kč tam nebyl v rámci happy hours! Do Kutné Hory se zkrátka vyplatí jet, i kdyby jen za tím Aperolem.

Tereza Žižlavská

Karlín

Karlínská čtvrť spadající pod část Prahy 8 zažila v posledních letech velký vzestup. Vzestupu ale vždy předchází pád a v případě Karlína jím byly povodně, které zasáhly Prahu v roce 2002. Voda spláchla domy, ulice, metro, ale i veškerou špinu městské čtvrti. Při rekonstrukci pak vzniklo rezidenční místo plné kulturního dění a dnes již oblíbených podniků.

Milovníci historické architektury zde mohou navštívit kostel sv. Cyrila a Metoděje, který dominuje parku na Karlínském náměstí. Na stavbě se dvěma věžemi se podílel například Josef Mánes či František Křížík. O dvě tramvajové zastávky dál je možné přičichnout ke kráse barokní Invalidovny, nad kterou se tyčí Vítkov. Tam se dostanete pomocí karlínského tunelu, po jehož zdolání potkáte mnoho sportovců či pejskařů a společně s Žižkou můžete pozorovat východy i západy slunce nad Prahou.

Gastronomičtí gurmáni si v Karlíně přijdou také na své. Pro milovníky nejen tradiční české kuchyně, ale i piva je tu Lokál nebo pivovar Dva kohouti, jež oba spadají pod řetězec Ambiente čili kvalitu máte zaručenou. Za zmínku stojí také Garage s kanadskými poutine, na které nikde jinde v Praze nenarazíte, nebo japonský fastfood Onigirazu.

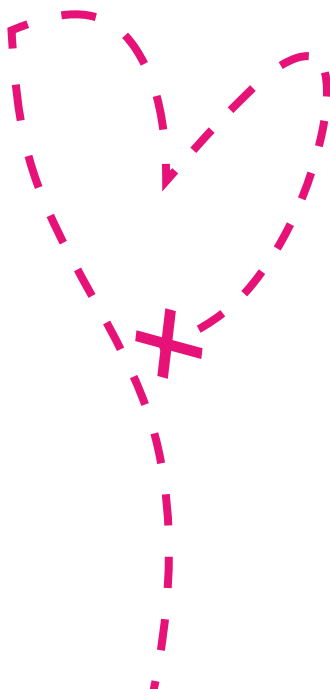
Kavárenské povaleče potěší návštěva v Bistru proti proudu, Mém šálku kávy, Cafe Frida, Etapě či nově v EMA espresso baru.

Karlín je jakožto inovativní a hipster čtvrť ovlivněn vlnou trendů současné společnosti, a tak i slow fashion tu má své místo. Tento střízlivý druh životního stylu zde zhmotňuje například second hand Textil House.

Umělecká sféra se v Karlíně neustále rozrůstá. Za kulturou se lze vydat do Fora Karlín, které návštěvníkům zprostředkovává nejen koncerty, ale i výstavy. Jednou z nich je impresionistická výstava Bylo nebylo, van Gogh, Monet, Renoir..., kterou lze navštívit i v dnešních dnech. Pro méně formální zážitek z koncertu tu je Kasárna Karlín – dvůr zprostředkující kulturní prostor, ale i chill out zahrádku pro posezení s kamarády u piva a vína či sportoviště na hraní volejbalu a cvičení jógy.

Karlín je i sídlem velkých firem. A je-li to příkladem vydavatelství Economia, může se vám stát, že kromě světových celebrit vycházejících ze sousedního Fora Karlín zde můžete potkat i neméně slavného Martina Veselovského.

Dita Svačinová

URBEX

Často stačí zajít jen za roh, abyste se ocitli v jiném světě

Pokud jste se někdy chtěli podívat do míst, kde se točily hororové scény, nebo toužíte poslouchat všechny nebezpečné zvuky ticha, je načase seznámit se s urbexem.

Co je to urbex? Objevování zchátralých opuštěných míst, mezi něž patří staré továrny, bývalé hotely či nemocnice, opuštěné zámky a mnoho dalších objektů, které člověk vybudoval, ale následně nechal žít vlastním životem. Většina z nich ale není lehce přístupná, často je problém se k místu dostat. I proto je urbex mnohdy velice adrenalinovým zážitkem – nikdy nevíte, co vás čeká.

„Zanech jen stopy, odnes pouze fotky,“ zní motto lidí, kteří se urbexu dlouhodobě věnují. Mezi nepsaná pravidla urbexu bezpodmínečně patří zásada nic z místa neodnášet.

Auta porostlá mechem

Mezi známější tuzemské urbexerky patří osmadvacetiletá Katka Havlíková. Společně s fotografkou Barborou Faiglovou už vydala o urbexu dvě knihy a na svém blogu Za rohem se dělí se čtenáři o zážitky z cest. S urbexem začala na střední škole, když jela okolo opuštěného zámečku. Aby měla odvahu přelézt plot, hodila přes něj deštník, aby už nebylo cesty zpět. Poté objevila urbex komunitu a začala za opuštěnými místy cestovat i do zahraničí. Pořád jezdí primárně za atmosférou a inspirací.

Vášni Havlíkové jsou opuštěná auta a staré bazary či vrakoviště. Takové místo ji poprvé uchvátilo na jihu Belgie u vesničky Chatillon. „Představte si

čtyřproudovou dálnici, kde najednou všichni lidé vystoupili z aut. Historie tohoto místa je taková, že když se vrátili američtí vojáci z války zpátky do Ameriky, tak jim jeden Belgičan slíbil, že shromáždí auta a armáda pak pošle lodě, aby je převezla zpátky do Ameriky. Nikdy se to ale nestalo. Auta tam tak zůstala a žijí si svým životem. Spousta z nich jsou různé prorostlá mechem a to zbožňuju nejvíc,“ líčí Havlíková.

Za vniknutí na cizí pozemek jí už hrozil postih. V Německu strávila u výslechu čtyři hodiny a případ skončil u soudu. Havlíková nakonec vyvázla bez pokuty. „Hlavní je mluvit a usmívat se. Vždycky se nám to vyplatilo. Jednou nás viděl majitel pozemku, když jsme se mu dobývali do garáže, a na dveřích byla cedule ‚Urbexeri, vypadněte‘. Když na nás byl nepříjemný, začali jsme mu rychle povídat, co a proč tam děláme, že nemáme v plánu nic ničit a že by nás zajímala historie jeho budovy a roleb, které se tam nacházely. Pán se najednou úplně proměnil a začal vyprávět, jak k rolbám přišel. Pak dokonce přepsal ceduli z té původní na ‚Urbexeri opět vítáni‘,“ směje se Havlíková.

Zveřejnit, nebo utajit?

Mezi další nepsaná pravidla urbexu patří zákaz zveřejňování lokalit opuštěných míst, aby se zabránilo jejich úplnému zničení, které by mohli způsobit například vandalové. Místa tak často dostávají různé přezdívky a lokace si urbexeri předávají pouze ve své komunitě. Na některé z nich se podařilo skrze urbex upozornit do té míry, že se začalo pracovat na jejich přestavbě.

Tím se tu pak objevuje dilema, které urbexeri řeší – zveřejněním mohou pomoci místo zachránit, ale také uspišit jeho zkázu. Katka Havlíková pravidla urbexu ctí. Fotografie zveřejňuje, lokace nikoli. O typy se dělí pouze s lidmi, kterým důvěřuje. Ve své knize o urbexu sice zveřejnila mapu s místy, spíše než mapa je to ale šifra a člověk musí hodně pátrat, aby nějaké místo dohledal.

Urbexer může při objevování tajemných míst narazit i na squatery či bezdomovce. „S bezdomovci jsme se potkali několikrát, často nám i poradili, kudy se dostat ven nebo kam nechodit, abychom se nepropadli podlahou,“ vzpomíná Havlíková. „Hodně si také dávám pozor na vstupy okny, kde trčí skleněné střepy. I kvůli tomu mám vždycky s sebou kromě foťáku, pevných bot a čelovky taky pevné rukavice. Dobré je mít i nějaký šátek přes pusku a dezinfekci kvůli různým plísním a alergiím,“ doplňuje urbexerka.

Některá opuštěná místa mají tak tajemnou atmosféru, že nahánějí skoro hrůzu, jak potvrzuje zážitek Havlíkové z návštěvy bývalé chirurgie sanatoria Beelitz v Německu. „Všichni jsme měli vysílačku, abychom vždycky věděli, kde se kdo nachází. Zašla jsem do jedné místnosti, zkoušela něco říct, ale vysílačka nefungovala. Tak jsem začala křičet, aby mi někdo odpověděl, ale stále se nic nedělo. Z místnosti jsem tedy utekla a hned vedle byli našťastí mí kamarádi. Prostě mě neslyšeli a já neslyšela je. Přitom jsme byli přímo vedle sebe. To bylo dost zvláštní,“ líčí urbexerka.

Tajemné postavy v Lukové

Kostel sv. Jiří v Lukové na severním Plzeňsku přitahuje urbexery z celého světa. Atmosférou i příběhem. Pochází z roku 1352. Několikrát vyhořel, ale pokaždé se ho podařilo znovu postavit. Osudným momentem potom byl pád stropu.

V posledních letech kostel vešel ve známost díky výstavě Věřící sochaře Jakuba Hadravy, který v rámci bakalářské práce na Západočeské univerzitě vytvořil skrze odlitky ze sádry tajemné postavy, jež se staly jak symbolem kostela, tak i nadějí na celkovou rekonstrukci.

Bílé postavy připomínají duše věřících, někdejších sudetoněmeckých obyvatel, a umocňují tak tajemnou atmosféru kostela. Do sádry některých postav byl přidán i fosfor a v létě, když na kostel celý den svítí slunce, postavy k večeru světélkují. Výstava je stálá a kostel se díky ní stal celosvětově známým. Vstupné je dobrovolné a je použito na opravy kostela. Kostel sv. Jiří tak díky urbexerům a výstavě dostal další šanci na život.

Secesní škola i bojový štáb

Staré lavice, zatuchlý vzduch a strašidelná sklepení jsou důvody, proč urbexery lákají i bývalé školy. Jedna taková se nachází ve Strašnicích v Praze 10, kam jsme měli možnost s Katkou Havlíkovou nahlédnout po dohodě s městským úřadem.

Secesní škola tu stojí od roku 1909 a na konci druhé světové války se v ní plánovalo květnové Pražské povstání. Na fasádě je připevněna kamenná pamětní deska, která poslední válečné dny připomíná. Po skončení války škola

sloužila žákům s různými poruchami chování a poté se spojila se střední školou.

Od roku 2009 budova chátrá, ale město má v plánu kompletní rekonstrukci. V říjnu by se v budově školy měl konat známý festival 4+4 dny v pohybu, který má za cíl ukázat různorodé divadelní projekty, a tak se secesní škola po jedenácti letech opět otevře veřejnosti.

Kulturní dům a kino Eden

Cílem urbexerů nejsou jen historické budovy. Kulturní dům vedle nákupního centra Eden v pražských Vršovicích byl postaven na začátku osmdesátých let. Součástí komplexu je i kino, které bylo v provozu do roku 2000, pak ale objekt začal rychle chátrat. Nyní je budova ve velmi špatném stavu a městský úřad v Praze 10 se stále rozhoduje, zda ji opraví, či zbourá. Takové místo je pro urbexery jako stvořené, nicméně je velice těžké se tam dostat. Stejně jako školou ve Strašnicích nás provedla radní MČ Prahy 10 paní Olga Koumarová, která taneční sál kulturního domu Eden kdysi poznala i jako návštěvnice plesu: „O budoucí podobě a využití budovy se rozhodneme na základě veřejné architektonicko-urbanistické soutěže, kterou vyhlásíme do poloviny příštího roku, jež se bude týkat nejen samotného kulturního domu, ale i jeho okolí.“ Velký sál uvnitř dnes zeje prázdnotou, parkety jsou vytrhané a po krásných šatech a podpatcích mladých dívek není ani památka. Malý důkaz se ale přece jen našel, a to v podobě třpytivých korálků, které ležely v šatně. A na zdech ještě visí plakáty z dob, kdy zdejší kino fungovalo.

Urbex rozhodně není ideální zábavou

pro každého, ale vidět chátrající školní tělocvičnu nebo se ocitnout v prázdném kině bez elektriny se nepoštěstí každý den. A jak říká Havlíková: „Často stačí zajít jen za roh, abyste se ocitli v jiném světě.“

Tereza Žižlavská

Článek původně vyšel na stránkách týdeníku Euro

Letní urbex story

Když jsem s urbexem asi před šesti lety začínala, ani jsem nevěděla, že se to tak jmenuje. Prostě jsem říkala, že prozkoumávám starý baráky, opuštěný továrny a vodárny. Potom jsem zjistila, že se to jmenuje urbex a že se to dá počítat jako koníček. Takže tohle je teď jeden z mých koníčků, který bych Vám chtěla představit, protože si myslím, že v době, kdy se skoro nic nesmí, se hodí jakýkoliv nápad na zkrácení chvíle, když se člověk kope doma nudou.

Během léta jsem narazila na opuštěný cínový důl Rolava. Nachází se v Karlovarském kraji. Jedná se o vcelku velký komplex ukrytý kompletně v lese. Když tam jste, připadáte si jako v nějakém

apokalyptickém filmu a chcete po všem lézt a prozkoumávat to. Některá spodní patra jsou zatopená, ale i tak se tam lze skrze okna podívat. Pokud netrpíte akrofobií, můžete zkusit vylézt na střechu. Já akrofobií trpím, ale i tak jsem to chtěla zkusit. Když jsem však viděla, po jakém prkně člověk musí přejít, aby se dostal na druhou stranu, strach mě přemohl, a tak jsem si nechala tento zážitek ujit se slovy „tak třeba příště“. Nechci Vám moc prozrazovat, co jsem vše viděla – v případě, že byste se tam chtěli také podívat. Ale rozhodně to stojí za to. Obtížnost je tak 4/5 v případě, že byste lezli i na střechu, protože ta možnost pádu je tam opravdu vysoká.

Tessa Black

Umělecká příloha

povídky

úvahy

poezie

výtvarno

Klec

Je mi tesklivo.
Tahle noc,
jež obklopuje celou mou existenci,
je mi jedinou oporou,
né den, né on,
kdo mi dává volnost v oné kleci.

Sedím, zastavená v čase,
přemítám,
je-li tohle vše potřeba
nebo není, nevím...
Jsem,
jen sedím a přede mnou prázdnota.

Klec. Mříže má ze strachu,
zámek
je plný pochybností.
V tom světě, kde jiní mě zavírají,
nechci
bát se svých ctností.
A tma je vysvobození,
jistota,
přináší útěchu a klid.
V touze den překonat a
zůstat...
za tmy můžu jen být.

Ulice

Ulice tichá a rušná zároveň,
mluvit nemůže, mnoho se na ní řekne.
Řekla jsem: „Prosím, na mě zapomeň,“
a ulice potemněla jemně.

Čas si dělá svoje a běží,
ten náš už vypršel, utekl.
Vločky se na ulici snášejí. Sněží.
Led a chlad na ni ulehl.

Slunce vyjde, roztají ledy,
ulici polije teplo a svit.
Však tvé polibky jsou jak smrtelné jedy.
Jen bez tebe, lásko, můžu dál být.

Propadat se

Vím, že když o tobě začnu psát, začnu se propadat

Znovu spadnu

Do těch probdělých nocí
Do promlčených večerů

Kdy bych chtěla křičet
Kdy křičím tvé jméno
Kdy šeptám, že tě miluju

Znovu spadnu

Do těch potemnělých svítání
Do rozespalých rán

Kdy bych chtěla zůstat
Kdy jsem ve tvých peřinách
Kdy ti ležím v náručí

Rulandské šedé

Chuť suchého bílého vína
Se dotkla mých rtů
Dostalo se mi do hlavy

A já se smála
A říkala: „Miluji Tě!“
A plakala zároveň

Po lících mi tekly slzy
Po rtech vyšla ta dvě slova
Po pár dotecích zároveň

Chuť, co mi zůstala v paměti
Se dotkla mých snů
Dostat se ti do hlavy

A tak jsem o tobě napsala

Zatoč se a spadni

A tak padám
 Do našich vzpomínek
 Do těch zatraceně krásných chvil
 Kdy jsme poslouchali jeden perfektní song
 Do těch zatraceně krásných chvil
 Do našich vzpomínek
 A tak padám

Zatoč se dokola
 Se mnou
 Zatoč se dokola

A tak padám
 Do těch tvých kaštanových očí
 Do našich neuvěřitelných snů a cest
 Kdy jsme hodiny poslouchali jeden druhého říkat nesmysly
 Do našich neuvěřitelných snů a cest
 Do těch tvých kaštanových očí
 A tak padám

Zatoč se
 A spadni
 Dokola

Ranní rosa

Moc bych dnes večer chtěla
 O tobě psát
 Napsat další báseň
 A do noci vstát

Jít za tebou bosa
 Vlasy ti z čela dát
 Aby spadla ranní rosa
 A aby mohla vedle tebe tiše spát

Kateřina Herodesová

STRAHOV

Gauče

Za závěsy v mezipatře se měkké gauče těší,
až se rozdrobí další večírek.
Lehké rozhovory rozhoupou při svítání,
nechají je zapadnout mezi dva polštáře.
Strčíš tam prst, jsou tam včerejší slova,
mají ostré hrany rozlámaných chipsů.

/

V lidech stále přetrvává vzpomínka
na kouř z doby pračlověka.
Dráždí oči a nutí k pláči uprostřed ulice.
Už ráno to v očích štípe,
zatím skoro necitelně.

Ledničky a kočky

Díry do železobetonu se vrtají v noci
za zvuku klarinetu,
mrouskející kočky,
předení ledniček vedle polštářů.
Ve světě, kde je stejně vhodné zaklepat
jako vysadit dveře z pantů.

Rekapitulační pauza

Nevybalený kufr hozený pod stolem.
 Zapisuje do notýsku jen to, co si chce pamatovat.
 Když nadšeně dobíhal autobusy
 a dveře mu vždycky zaklaply před očima,
 metodicky obdivoval stadion,
 snažil se milovat hrubozrnný beton.
 Křečovitě se nechal unášet dojmy.
 Nebezpečně vykloněný z okna
 koukal disciplinovaně na západy slunce,
 dokud ho nevyrušilo duté cinkání.
 Padaly plechovky na konzervy a víčka od jogurtů.
 Byl přímo nad kontejnery na kov u zdi budovy.
 Znovu vzít všechny odpadky po jednom do ruky
 a silou překonat tuhou gumu, která je odstrkuje.
 Jsem tak podobný všem ostatním, zapsal.

Kouř

Není to zoufalství, je to přirozený reflex.
 Kdybych to řekla jen já, zeptáš se, co bereš?
 Ale vědec tomu věnoval svůj život,
 to spojení existuje, jen není vidět,
 mozek se vyvíjel společně s kouřem z ohně.
 Vím, že jsi ve skříni, tak pečlivě ji zaklapnout
 je možné jen, když dýchneš na západku zevnitř.
 Pokoj nám je už velký, pod peřinou horko,
 za závěsy mohou být jen lidé s menšíma nohama.
 Není to zoufalství, je to přirozený reflex, začít kouřit
 ve skříni, když už slzy nelze schovat do zakouřených barů.
 Půjdu k tobě, taky nevím, proč bych měla být smutná.

Anna Řezníčková

金属鼠

Byl to prosinec
minulého roku,
co změnil způsob,
jak se na tebe teď dívám.

Byl to prosinec
minulého roku,
co zavinil,
že dvacátého čtvrtého
přes slzy zpívám.

Byl prosinec,
kdy všechny naše hodnoty se změnily.

Byl prosinec,
kdy tě stále mezi živými
věznili.

Byl prosinec
a lékaři ve Wu-chanu
pozorují východy a západy.

Byl prosinec
a nad ránem
5:12
čas přestal existovat.

Perfume

Lemongrass
in Christmas cookies,
rain
during summer nights,
vanilla ice cream
with raspberries,
coffee
at the corner of twenty-third...
and your guilt
at the bottom of a glass.

So
what perfume are you wearing tonight?

Tereza Žižlavská

Naše

Michael Walter

„Nad čím se usmíváš?“

„Nad ní,“ odpověděl.

„Tolik jsi chtěl kluka a stejně vypadáš, že bys nikoho nemiloval víc než ji,“ její rty se také roztáhly do úsměvu.

„Protože je tvoje. *Naše*.“

„Doufám, že nás bude milovat stejně,“ přikývla a přišla o pár kroků blíž.

„Bude, uvidíš.“

„Jsi šťastný?“

„Jsem a nečekal jsem, že to nakonec bude tak snadný.“

„Máš pocit, že jsme to někdy měli snadný?“ obočí se jí zkroutilo nad vzpomínkami.

„Pro tebe jsem byl připravený vydržet ještě mnohem víc,“ ta slova doprovodil úlevný povzdech.

„Tenhle měsíc to bude složitější, vidě?“

„Ale jenom tenhle, neboj. Příští, nebo nejhůř přespříští už bude zase dobře.“

„Mrzí tě někdy, že jsme nezůstali u vás? Nemuseli bychom tohle řešit...“ její tón byl omluvný.

„Nemrzí. Nikdy by to tam nebylo *naše*.“

„Věděl jsi od začátku s jistotou, že to zvládnem?“

„Věděl,“ přikývl bez známky pochybností.

„Jak to?“

„Protože jsem si byl jistý, že to zvládnout chci.“

„Moje mamka mě trochu děsila, když jsem jí chtěla říct o tom bydlení. To bylo snad horší než vytáhnout náš vztah.“

„Tvoje mamka mě nikdy děsit nepřestane,“ zasmál se.

„Zlobíš se na ni?“

„Ne, netrápí mě to. Pokud mě aspoň toleruje, tak se s tím nějak srovnám.“

„Mrzí mě, jak se chová.“

„Netrap se tím, není to *naše* starost. Tohle je její boj,“ pohladil ji jemně po vlasech.

„Zniš teď, jako bys vždycky věděl, že to s námi dobře dopadne.“

„Ne, to ne,“ znovu se zasmál.

„Opravdu mockrát jsem pochyboval. Ptal jsem se sám sebe, jestli je chyba ve mně nebo v tobě nebo v těch lidech kolem nás. Vážně mockrát. Ale někde uvnitř jsem měl jasno. Vybral jsem si tě, když sis ke mně našla cestu, a od té doby, v každé situaci, jsem si už vždycky musel vybrat tebe.“

„Protože jsi chtěla? Nebo proč to nešlo jinak?“ naklonila zvědavě hlavu, ale v nitru ji hrálo štěstí.

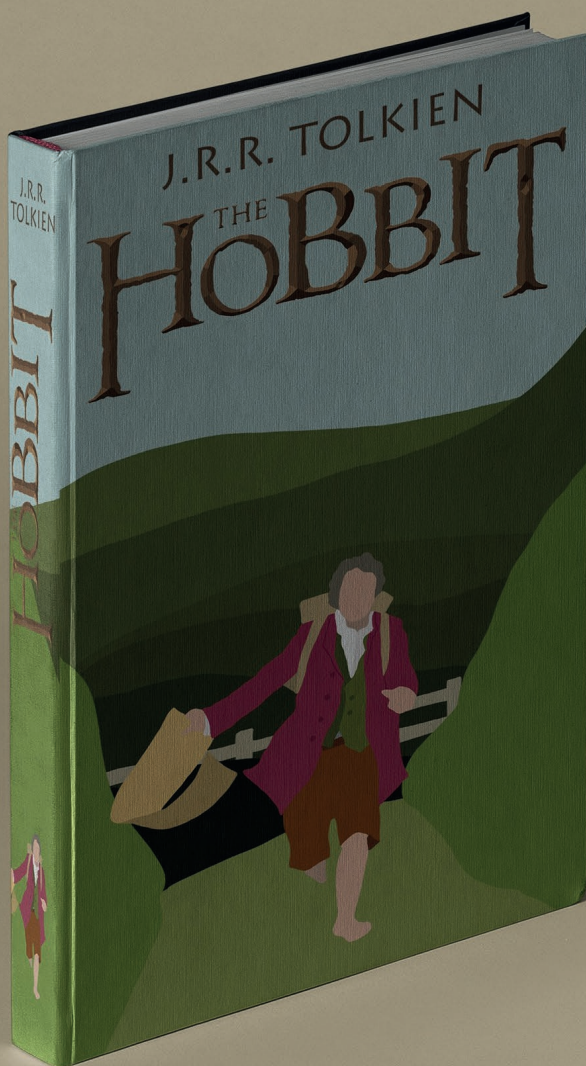
„Často jsem o tom přemýšlel a nevím jistě. Možná prostě proto, že moje láska už nebyla moje. Od určitého momentu byla *naše*, a proto jsem ti ji nikdy nemohl sebrat.“

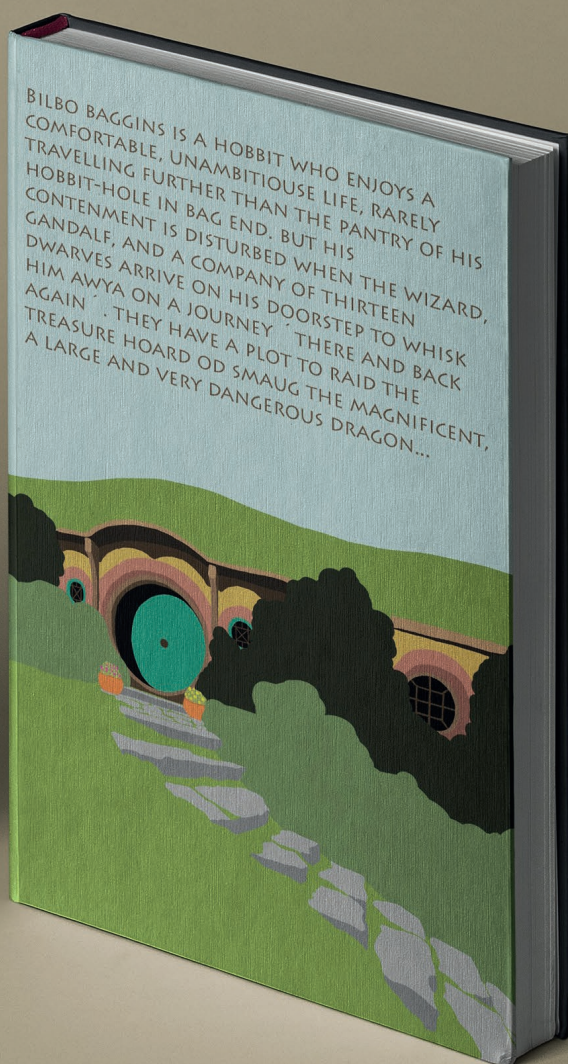

Samhain Witch II.

Model, MUA: Lanichka Fotograf: Šárka Valentová Photography

Zuzka Rýznerová, knižní přebal

POSTER NO.

36

INSTAGRAM: @JIRKACHYLA

BEHANCE: JIRKACHYLA

MAC MILLER SHINING
MAC MILLER SHINING

NAME
SELF CARE

© JIRKACHYLA
COPYRIGHT 2020-2021

ABS•RB

PARENTAL
ADVISORY
EXPLICIT CONTENT

TELL THEM THEY CAN TAKE THAT BULLSHIT ELSEWHERE
SELF CARE, I'M TREATIN' ME RIGHT, YEAH
HELL YEAH WE GONNA BE ALRIGHT

POSTER NO.
34

INSTAGRAM: @JIRACHYLA

BEHANCE: JIRACHYLA

NAME
CYBER

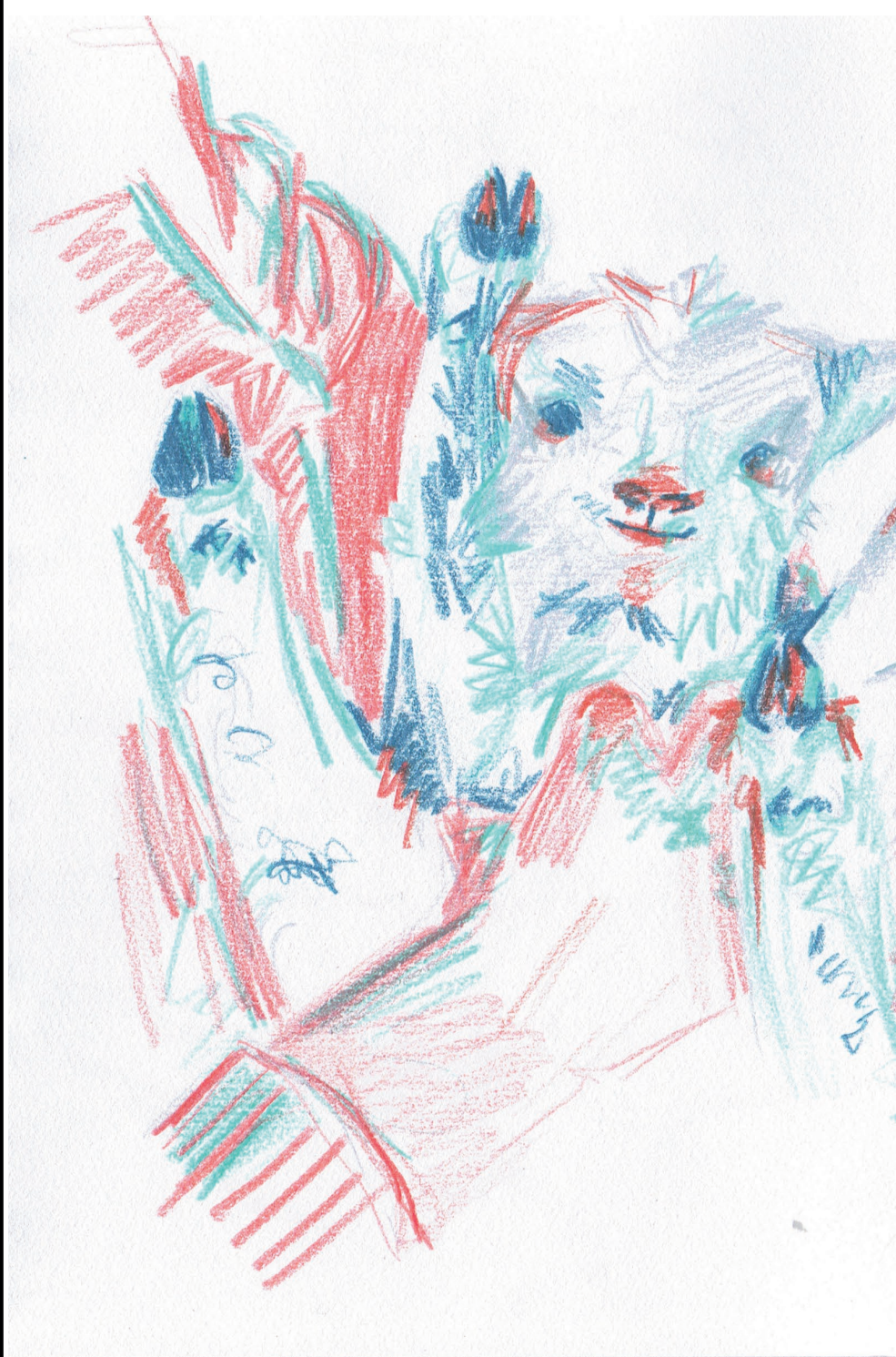
JIRÍ CHYLA
COPYRIGHT 2020-2021

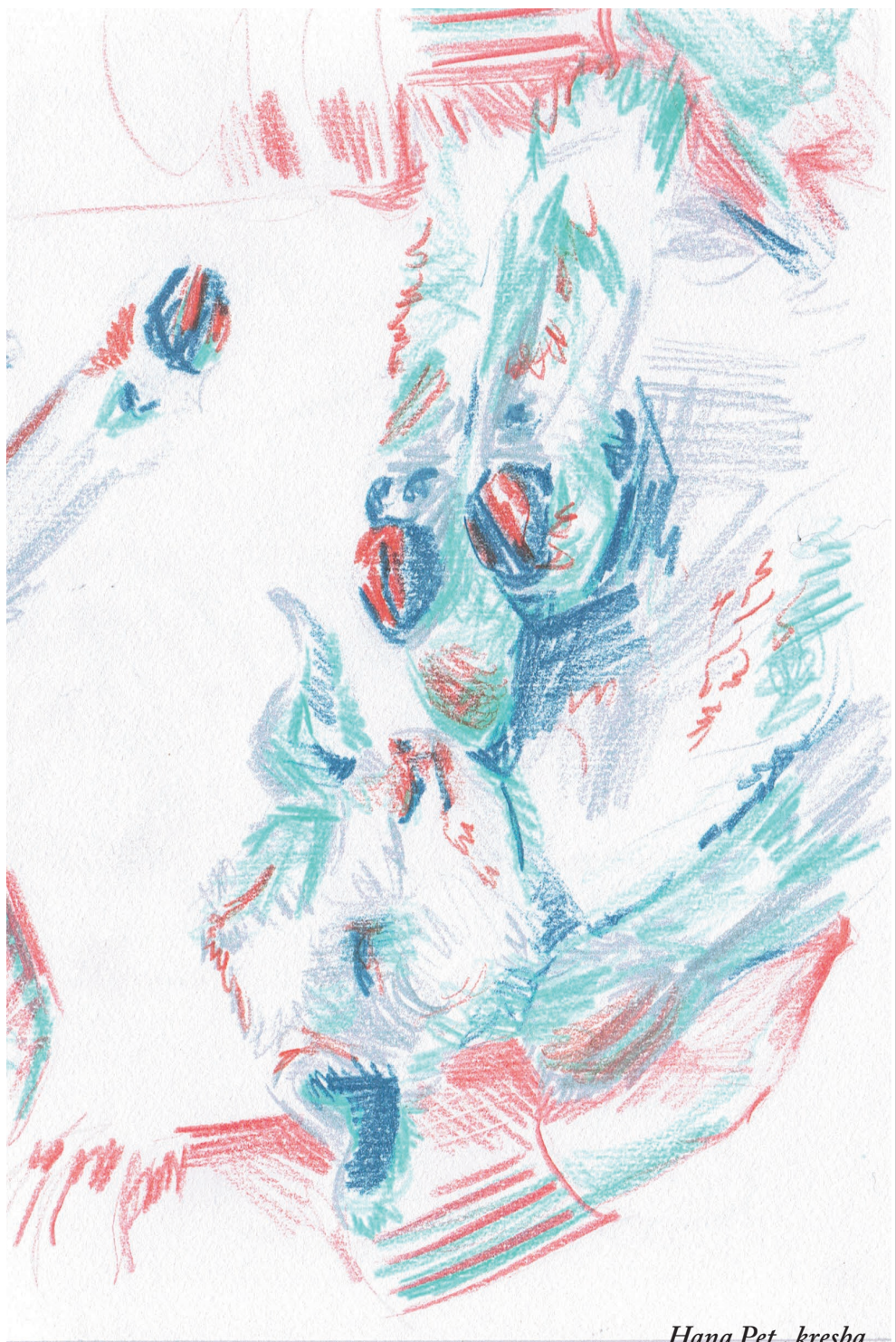
ABS•RB

Let us think the unthinkable, let
us do the undoable, let us prepare
to grapple with the ineffable
fears, and see if we may not oft
it after all.

CYBER

Hana Pet., kresba

Redakce

Šéfredaktorka /*Kateřina Herodesová*

Editorka umělecké přílohy /*Tereza Chladová*

Autorský tým /*An Ardes, Tessa Black, Tereza Blahová, Dave Doomed, Štěpánka Luhanová, Alice Maar, Žaneta Rychtová, Dita Svačinová, Michaela Sandra Veselá, Tereza Vodvářková, Josefína Volopichová, Tereza Žižlavská*

Jazyková korektura /*František Bui, Dita Svačinová, Julie Zákostelecká, Tereza Žižlavská*

Fotografie a fotoprodukce /*kolektiv*

Obrazová příloha /*Alice Maar, Zuzka Rýznerová, Jiří Chyla, Hana Pet.*

Titulní fotografie /*Lucie Novotná*

Grafický design /*Hana Pet.*

Obsah vzniká s podporou Vysoké školy kreativní komunikace,
Na Pankráci 420/54, 140 00 Praha 4-Nusle.

„Když vezmete v úvahu věci jako hvězdy, zdá se, že na našich záležitostech moc nezáleží, že?“

Virginia Woolf